

T.B.M.M.

(S. Sayısı : 69)

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Litvanya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/371)

T.C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.0.KKG.0.11/196-342/2504

3.6.1999

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Önceki yasama döneminde hazırlanıp Başkanlığınıza sunulan ve İçtüzüğü'nün 77 nci maddesi uyarınca hükümsüz sayılan ilişik listede adları belirtilen kanun tasarılarının yenilenmesi Bakanlar Kurulunca uygun görülmüştür.

Gereğini arz ederim.

Bülent Ecevit
Başbakan

1/874 Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Litvanya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

T.C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.0.KKG.0.11/101-1466/705

9.2.1999

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 3.2.1999 tarihinde kararlaştırılan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Litvanya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Bülent Ecevit
Başbakan

GEREKÇE

Litvanya, ekonomik ve ticarî ilişkilerimizin geliştirilmesi arzulan bir Devlettir. Kuşkusuz, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Litvanya Cumhuriyeti Hükümeti arasında sermaye, teknoloji ve hizmet hareketlerinin geliştirilmesi, her iki Devletin de refahına katkıda bulunacaktır. Sözkonusu faktör hareketlerinin geliştirilmesinde çifte vergilendirme nedeniyle ortaya çıkan sorunların çözümü önem arz etmektedir. Bu amaçla, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Litvanya Cumhuriyeti Hükümeti arasında 24 Kasım 1998 tarihinde Ankara'da "Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması ve Eki Protokol" imzalanmıştır.

Anlaşma ile kişilerin aynı gelir üzerinden iki Devlette birden vergilendirilmesinin (çifte vergilendirme) önlenmesi amaçlanmaktadır. Bu amacı sağlamak üzere, vergileme hakkı, gelir unsurları itibariyle ikamet edilen veya kaynak Devletlerden birine bırakılmakta veya bu mümkün olmazsa iki Devlet arasında paylaşılmaktadır. Böylece, Âkit Devletlerden birinde yatırım yapan, teknoloji veya hizmet sunan diğer Devlet mükimlerinin, o Devletin mükelleflerine göre daha ağır vergilendirilmesine engel olunmakta ve teşebbüslerin risk almadan önce ileride karşılına çıkacak her türlü vergi ile ilgili mükellefiyeti hesaplayabilmeleri sağlanmaktadır. Çifte vergilendirmenin Âkit Devletlerde önlenmesi ile Litvanyalı yatırımcılar için Türkiye'nin, Türk yatırımcılar için ise Litvanya'nın daha cazip hale geleceği tabiidir.

Anlaşmanın kapsamına aldığı vergiler açısından çifte vergilendirmenin ve vergi kaçakçılığının nasıl önleneceği ve muhtelif gelir unsurlarının vergilendirilmesine ilişkin ilkeler ve düzenlemeler, ilişikte yer alan Anlaşmanın madde gerekçelerinde ayrıntılarıyla açıklanmıştır.

ANLAŞMA MADDELERİNİN GEREKÇELERİ

"Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Litvanya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması" 28 madde ile Protokolden meydana gelmiştir. Anlaşma ve Protokol maddelerinin gerekçeleri aşağıda belirtilmiştir.

Madde 1. – Anlaşma kapsamına giren kişiler

1 inci madde hükmü gereğince bu Anlaşma, Âkit Devletlerden birinin veya her ikisinin muki-mi olan kişilere uygulanacaktır.

Diğer bir ifade ile bu Anlaşma, milliyet farkı gözetilmeksizin Âkit Devletler (Türkiye ve Litvanya) den birinde veya her ikisinde mukim olan kişileri kapsamına almaktadır.

Madde 2. – Kavranan vergiler

Bu madde, Anlaşmanın kavradığı vergilerin belirlenmesinde ve tarifinde açıklığı temin etme amacını gütmektedir.

Maddenin 1 inci fıkrası, Anlaşmanın, ne şekilde alındığına bakılmaksızın bir Âkit Devlette veya mahallî idarelerinde gelir üzerinden alınan vergilere uygulanacağını belirtmektedir.

2 nci fıkra, gelir üzerinden alınan vergilerin kapsamını belirlemektedir.

3 üncü fıkrada, Anlaşmanın Âkit Devletlerdeki mevcut vergilerden hangilerine uygulanacağı belirtilmektedir. Anlaşmanın kapsamına giren vergilerin; Litvanya'da tüzel kişilerin kazançları üzerinden alınan vergi ile gerçek kişilerin gelirleri üzerinden alınan vergi, Türkiye'de ise gelir ve kurumlar vergileri ile gelir ve kurumlar vergisi üzerinden alınan fon payından ibaret olduğu belirtilmiştir.

4 üncü fıkra, Anlaşmanın imza tarihinden sonra mevcut vergilere ilave olarak veya onların yerine uygulanan ve mevcut vergilerle aynı nitelikte olan veya onlara önemli ölçüde benzeyen vergilerin de Anlaşma kapsamına gireceğini hükme bağlamakta, ayrıca, Âkit Devletlerin yetkili makamlarının, ilgili vergi mevzuatlarında yaptıkları önemli değişiklikleri birbirlerine bildirmelerini öngörmektedir.

Madde 3. – Genel tanımlar

Bu maddede, Anlaşmada kullanılan terimlerin yorumu için gerekli genel tanımlar yer almaktadır.

Sözkonusu maddede sırasıyla, “Litvanya”, “Türkiye”, “Bir Âkit Devlet” ve “Diğer Âkit Devlet”, “Kişi”, “Şirket”, “Bir Âkit Devletin Teşebbüsü” ve “Diğer Âkit Devletin Teşebbüsü”, “Uluslararası Trafik”, “Yetkili Makam” ve “Vatandaş” terimlerinin tanımı yer almaktadır.

Maddenin 2 nci fıkrasında, Anlaşmada tanımlanmamış terimlerin, Âkit Devletlerin iç mevzuatlarında öngörülen anlamları taşıdığı belirtilmiş ve Anlaşmada boşluk kalmaması sağlanmıştır.

Madde 4. – Mukim

Âkit Devletlerin vergileme yetkisi, Anlaşmanın birçok maddesinde doğrudan doğruya “mukim” kavramına göre çözümlenmektedir. Bu çerçevede, gerçek ve tüzelkişilerin hangi Devletin mukimi addedileceği hususu büyük bir önem arz etmektedir.

Maddenin 1 inci fıkrasında, gerçek ve tüzelkişiler arasında ayırım yapılmaksızın, Anlaşmanın amaçları bakımından; bu Devlet ve mahallî idaresi de dahil olmak üzere ev, ikametgâh, kanunî merkez, yönetim yeri, kurumlaşılın yer veya benzer yapıda diğer herhangi bir kriter nedeniyle vergi mükellefiyeti altına giren kişi “mukim” addedilmektedir. Gelir Vergisi Kanunumuz Türkiye’de yerleşmiş gerçek kişileri, Kurumlar Vergisi Kanunumuz ise kanunî veya iş merkezi Türkiye’de bulunan kurumları tam mükellef addettiğinden, 1 inci fıkra hükmüyle vergi hukukumuz tam bir paralellik sağlanmaktadır.

2 nci fıkrada, gerçek kişilerin 1 inci fıkrada belirtilen kriterler nedeniyle her iki Devletin de mukimi addedilmesi halinde, bu kişilerin hangi kıstaslar kullanılmak suretiyle yalnızca bir Devletin mukimi addedileceği hususu çözümlenmektedir.

3 üncü fıkrada ise, gerçek kişiler dışında kalan kişilerin her iki Devletin de mukimi olması halinde, sorunun Âkit Devletlerin yetkili makamlarınca karşılıklı anlaşma yolu ile çözümleneceği belirtilmiştir.

Madde 5. – İşyeri

İşyerinin tanımına ilişkin bu madde son derece önemlidir. Bilindiği üzere, Gelir ve Kurumlar Vergisi Kanunlarımız, dar mükellefler açısından ticarî kazancın Türkiye’de elde edilmiş sayılması için, kazanç sahiplerinin Türkiye’de işyerinin bulunmasını veya daimî temsilci bulundurmasını ve kazancın bu yerlerde veya bu temsilciler vasıtasıyla yapılan işlerden doğmasını şart koşmaktadır. Aynı şekilde, Anlaşmanın 7 nci maddesinde de yalnızca işyerine atfedilebilen ticarî kazancın kaynak devlette vergilenebileceği prensibi getirilmiştir.

7 fıkra halinde düzenlenen bu maddede, hangi durumlarda bir işyerinin oluşup oluşmayacağı hususu bütün ayrıntılarıyla açıklanmaktadır.

1 inci fıkrada, “işyeri” teriminin genel bir tanımı yapılmaktadır.

2 nci fıkrada, kapsama özellikle dahil edilen işyerlerine örnekler verilmektedir ki bunlar; yönetim yeri, şube, büro, fabrika, atölye, maden ocağı, petrol veya doğalgaz kuyusu, taşocağı veya doğal kaynakların çıkarıldığı diğer herhangi bir yerdir.

3 üncü fıkrada, bir inşaat şantiyesi, yapım, montaj, kurma projesi veya bunlarla ilgili kontrol faaliyetlerinin yalnızca dokuz ayı aşan bir süre devam etmesi halinde bir işyeri oluşturacağı belirtilmiştir.

4 üncü fıkrada, işyeri kapsamı dışında kalan hususlar belirtilmiştir.

5 inci fıkrada, daimî temsilcilik düzenlenmiştir. Bu fıkraya göre, bir kişi teşebbüs adına mukavele akdetme yetkisine sahip olur ve bu yetkisini düzenli olarak kullanırsa, bu faaliyetler 4 üncü fıkrada belirtilen ve işe ilişkin sabit bir yerden yapılması durumunda bu yeri işyeri haline getirmeyen nitelikteki faaliyetlerden olmadıkça, bu teşebbüsün bu Devlette sözkonusu kişinin faaliyetleri dolaşısıyla bir işyerine sahip kabul edilecektir.

Anlaşmada işyeri ve daimî temsilci ayrı ayrı maddelerde düzenlenmeyip, her ikisi de “işyeri” maddesinde düzenlendiğinden, bu fıkra hükmüyle, Gelir Vergisi Kanununun dar mükelleflerin ticarî kazançlarının Türkiye’de vergilendirilmesine imkân tanıyan daimî temsilcilige ilişkin hükümleri Anlaşmaya yansıtılmış olmaktadır.

6 ncı fıkra, bir Âkit Devlet teşebbüsünün diğer Âkit Devlette, işlerini yalnızca kendi işlerine olağan şekilde devam eden bir simsar, genel komisyon acentesi veya bağımsız statüye sahip bir acente vasıtasıyla yürütmesi halinde işyerinin var sayılmayacağını öngörmektedir. Ancak, sözkonusu acentenin faaliyetlerini tamamen veya kısmen bir teşebbüs adına yürütmesi ve bu acente ile bu teşebbüs arasındaki koşullar bağımsız kişiler arasında olması gerekenden farklı olması halinde bu fıkrada belirtilen anlamda bağımsız statüde bir acente olarak kabul edilmeyeceği, bu durumda 5 inci fıkra hükümlerinin uygulanacağı öngörülmektedir.

7 ncı fıkrada ise, iki ayrı Âkit Devlette mukim olan şirketlerin birbirlerini kontrol etmesinin, bunlardan herhangi birinin diğeri için bir işyeri oluşturmayacağı hükme bağlanmıştır.

Madde 6. – Gayrimenkul varlıklardan elde edilen gelir

Bu madde yalnızca gayrimenkul sermaye iratlarını değil, aynı zamanda gayrimenkullerden kaynaklanacak her türlü gelir unsurunu kapsamaktadır.

Maddenin 1 inci fıkrası ile gayrimenkul varlıklardan elde edilen gelir (tarım veya ormancılıktan elde edilen gelir dahil) gayrimenkulün bulunduğu Âkit Devlette vergilendirilebilmektedir.

2 nci fıkra, “gayrimenkul varlık” teriminin tanımına ilişkindir.

3 üncü fıkrada, gayrimenkul varlığın doğrudan kullanımı, kiralanması veya başka bir suretle kullanımından elde edilen gelire 1 inci fıkra hükmünün uygulanacağı belirtilmektedir.

4 üncü fıkrada, bir şirketin hisselerine veya diğer şirket haklarına sahip olan kişi, bu hisse veya şirket hakları dolayısıyla şirketin mülkiyetinde bulunan gayrimenkul varlıklardan yararlanma hakkını elde ederse, sözkonusu yararlanma hakkının doğrudan kullanımından, kiralanmasından veya diğer herhangi bir şekilde kullanımından elde edilen gelirin, gayrimenkul varlığın bulunduğu Âkit Devlette vergilendirileceği hükme bağlanmıştır.

5 inci fıkrada ise, 1, 3 ve 4 üncü fıkra hükümlerinin, bir teşebbüsün gayrimenkul varlıklardan elde ettiği gelir ile serbest meslek faaliyetlerinin icrasında kullanılan gayrimenkullerden elde edilen gelire de uygulanacağı öngörülmektedir.

Madde 7. – Ticarî kazançlar

Maddenin 1 inci fıkrası, ticarî kazancın vergilendirilmesindeki genel prensibi açıklamaktadır. Buna göre ticarî kazanç, teşebbüsün mukim olduğu Devlette vergilendirilecek, ancak faaliyetin diğeri Âkit Devlette bir işyeri vasıtasıyla yürütülmesi halinde, kazancın sadece bu işyerine atfedilebi-

len kısmı diğer Âkit Devlette vergilendirilebilecektir. Bununla birlikte, bu işyeri vasıtasıyla yapılan mal veya ticarî eşya satışının aynısının veya benzerinin yapılması veya diğer ticarî faaliyetlerin aynısının veya benzerinin yürütülmesinden elde edilen kazançlar, eğer bu tür satış veya faaliyetlerin işyerinin bulunduğu ülkede vergi vermekten kaçınılacak şekilde oluşturulduğu kabul edilirse bu işyerine atfedilebileceği hükme bağlanmıştır.

2 nci fıkra, işyeri kazançlarının hesaplanmasındaki esaslara ilişkindir. Buna göre, işyeri bağımsız bir teşebbüs gibi ele alınacak ve benzer teşebbüslerin benzer koşullarda elde etmesi gereken kazanç, sözkonusu işyerine atfedilecektir. Böylece, işyeri-merkez ilişkilerinde emsaline göre yüksek veya düşük fiyatlandırmaya gidildiğinde olaya müdahale edilip, gerçekçi fiyatların fatura edilmesiyle yeni bir vergi matrahı belirlenecek ve vergileme bu matrah üzerinden yapılacaktır.

3 üncü fıkra, işyeri kazancının belirlenmesi sırasında hangi tür giderlerin indirilebileceğine ilişkindir.

4 üncü fıkra, teşebbüs adına sadece mal ve ticarî eşya alımında bulunan işyerine, bu faaliyeti dolayısıyla kazanç atfedilemeyeceğine ilişkindir.

5 inci fıkra, ticarî kazancın, Anlaşmanın diğer maddelerinde belirtilen gelir unsarlarını da kapsamına alması halinde ilgili madde hükümlerini saklı tutmaktadır.

Madde 8. – Deniz ve hava taşımacılığı

1 inci fıkra, bir Âkit Devlet teşebbüsünün diğer Âkit Devlette uluslararası trafik kapsamına girer türden gemi ve uçak işletmeciliğinden sağladığı kazançların, yalnızca teşebbüsün mukim olduğu Âkit Devlette vergilendirilebileceğini öngörmektedir. Diğer bir ifade ile bu tür kazançlar kaynak Devlette vergiden istisna edilmektedir.

2 nci fıkrada ise, 1 inci fıkrada benimsenen prensibin, ortaklık, ortak teşebbüs veya uluslararası faaliyet gösteren bir acenteye iştirak dolayısıyla elde edilen kazançlar için de geçerli olduğu hükme bağlanmıştır.

Madde 9. – Bağımlı teşebbüsler

Kurumlar Vergisi Kanunumuzun 15, 16 ve 17 nci maddelerinde düzenlenen örtülü kazanç ve örtülü sermaye ile ilgili olan bu maddede, bağımlı teşebbüslerin, bağımsız teşebbüslere oranla farklı ticarî ilişkilere ve farklı fiyatlandırmalara yönelmeleri halinde Âkit Devletlerin ne tür tedbirler alabileceği hükme bağlanmaktadır.

1 inci fıkra, bağımlı teşebbüslerin gerekli itınayı göstermeyip, bağımsız teşebbüsler arasında geçerli olan fiyatlardan sapmaları halinde, vergi kaybına uğrayan Âkit Devlete ek vergi alma hakkını vermektedir. Bu ek vergileme sonunda diğer Devletin, kendi mükellefi olan bağımlı teşebbüs için yapacağı matrah ve vergi indirimleri ise 2 nci fıkrada düzenlenmiştir.

Madde 10. – Temettüler

1 inci fıkra, temettülerin vergilendirilmesindeki genel ilke ile ilgili olup, temettü gelirinin esas itibariyle temettü gelirini elde edenin mukim olduğu Âkit Devlette vergilendirilmesini öngörmektedir.

2 nci fıkra, temettülerin, temettüyü ödeyen şirketin mukim olduğu, yani temettülerin doğduğu Devlette de vergilendirilebileceğini öngörmektedir. Kaynak Devlette, diğer Devlet mukimlerine ödenen temettü üzerinde yapılabilecek vergi tevkifatı, gayrisafî temettü tutarının % 10'unu aşamayacaktır.

3 üncü fıkrada, "temettü" teriminin tanımı yapılmaktadır.

4 üncü fıkrada, işyeri kazancının 7 nci madde (Ticari Kazançlar) çerçevesinde vergilendirildikten sonra, kalan kazanç üzerinden bu maddenin 2 nci fıkrasına göre de vergilendirilebileceği öngörülmektedir. Bu fıkra, Gelir Vergisi Kanunumuzun 94 üncü maddesinin 6/b numaralı bendiyle paralellik arz etmektedir.

5 inci fıkra, temettü lehdarının, temettüyü ödeyen şirketin mukim olduğu Âkit Devlette bir işyeri vasıtasıyla ticari faaliyette bulunması ve sözkonusu temettü elde ediş olayı ile bu işyeri arasında etkin bir bağ bulunması halinde, sözkonusu temettülerin bu madde çerçevesinde vergilendirilmeyeceğini öngörmektedir. Bunun yanısıra, Litvanya açısından serbest meslek ifasına ilişkin sabit yerler için de aynı kural uygulanacaktır. Bu durumda, ticari kazançla ilişkin 7 nci veya serbest meslek faaliyetine ilişkin 14 üncü madde hükümleri uygulanacaktır.

6 ncı fıkra, bu maddenin 4 üncü fıkra hükümleri saklı kalmak üzere, bir Âkit Devletin, kendisinden kazanç veya gelir elde eden ve diğer Âkit Devletin mukimi olan bir şirketin dağıttığı temettüler üzerinden veya dağıtmadığı kazançlardan herhangi bir vergi alamayacağını öngörmektedir. Böylece, kaynak Devletin vergileme yetkisi kurum kazancına uygulanmakta, ancak bu durumda, kâr payı elde eden kişilere doğru bir genişlemeye müsaade edilmemektedir. Fıkrada ayrıca, temettütün, kazanç veya gelirin elde edildiği Devletin mukimlerine ödenmesi ve bu kazanç veya gelirin elde edildiği Devletteki işyeri ile temettü elde ediş olayı arasında önemli bir bağ bulunması hallerinin kaynak Devlette vergilendirmeme prensibine istisna teşkil ettiği belirtilmektedir.

Madde 11. – Faiz

1 inci fıkra, faizlerin vergilendirilmesindeki genel ilkeyi belirlemektedir. Buna göre, faizi vergilendirme hakkı lehdarın mukim olduğu Âkit Devlete ait olmaktadır.

2 nci fıkrada, faizin gerçek lehdarın diğer Âkit Devletin bir mukimi olması halinde, faizlerin doğduğu Devlete gayrisafi faiz tutarı üzerinden azamî % 10 vergi alma hakkı tanınacağı öngörülmektedir.

3 üncü fıkra, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Litvanya Cumhuriyeti Hükümetine veya Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası ile Litvanya Bankasına ödenen faizlerin karşılıklı olarak vergiden muaf tutulmasına ilişkindir.

4 üncü fıkrada, “faiz” teriminin kapsamı belirlenmiştir.

5 inci fıkra, diğer Devlette bir işyeri vasıtasıyla ticari faaliyette bulunulması veya Türkiye mukiminin Litvanya’da bulunan sabit yeri kullanarak Litvanya’da serbest meslek faaliyetinde bulunması ve faizin ödendiği alacak ile bu işyeri veya sabit yer arasında etkin bir bağ bulunması halinde, sözkonusu faizin bu madde çerçevesinde değil, ticari kazançla ilişkin 7 nci madde veya serbest meslek faaliyetine ilişkin 14 üncü madde hükümleri çerçevesinde vergilendirilmesini öngörmektedir.

6 ncı fıkra, faiz gelirlerinin hangi durumda bir Âkit Devlette elde edilmiş sayılacağını hükme bağlamaktadır. Buna göre, faizin, ödeyenin mukim olduğu Âkit Devlette elde edildiği kabul olunacaktır.

7 nci fıkra, faiz miktarının belirlenmesinde muvazaa durumunu açıklığa kavuşturmaktadır. Fıkra hükmüne göre muvazaa yapabilecek kişiler, aralarında özel ilişki bulunan faiz ödeyeci ile faiz lehdarı veya her ikisiyle bir başka kişi olarak belirtilmektedir. Muvazaa durumu ise, özel ilişkinin olmadığı hallerde, kişiler arasında kararlaştırılan faiz miktarını aşan bir faizin ödenmesi olarak ortaya konmuştur. Bu durumda fazla kısım, bu maddede tanımlanan ve indirimli vergiye tabi olan bir faiz olarak nitelendirilmeyip, Anlaşmanın diğer hükümleri de dikkate alınarak Âkit Devletlerin iç mevzuatına göre vergilendirilecektir.

Madde 12. – Gayrimaddi hak bedelleri

1 inci fıkra, vergilemedeki genel ilkeyi belirlemekte ve vergileme hakkını ödeme yapılan kişinin mukim olduğu Devlete tanımaktadır.

2 nci fıkra hükmü, gayrimaddi hak bedellerinin elde edildiği Devlette de vergi alma hakkı vermektedir. Buna göre; sınaî, ticarî ve bilimsel teçhizatın kullanım hakkı karşılığı ödenen gayrimaddi hak bedellerinin gayrisafi tutarının % 5'i, tüm diğer durumlarda ise % 10'unu aşmayacak şekilde diğer Devlette vergilendirilebilecektir.

3 üncü fıkra, gayrimaddi hak bedellerinin tanımı ile ilgilidir.

4 üncü fıkrada, bir işyeri veya sabit yer vasıtasıyla elde edilen gayrimaddi hak bedellerinin indirimli vergi oranına göre değil, ticarî kazançla ilişkin 7 nci madde ve serbest meslek faaliyetine ilişkin 14 üncü madde hükümlerine göre vergilendirileceği öngörülmektedir.

5 inci ve 6 ncı fıkralarda, faizde olduğu gibi gayrimaddi hak bedellerinin nerede elde edilmiş sayılacağı ve muvazaalı durumlarda nasıl vergilendirileceğine ilişkin özel hükümler yer almaktadır.

Madde 13. – Sermaye değer artış kazançları

1 inci fıkrada, 6 ncı maddede tanımlanan gayrimenkul varlıkların veya değeri esas itibarıyla bu gayrimenkullerden kaynaklanan bir şirketin hisse senetlerinin elden çıkarılmasından doğan kazançların, bu varlıkların bulunduğu Âkit Devlette vergilendirileceği öngörülmektedir.

2 nci fıkrada, bir işyerinin aktifine dahil olan veya serbest meslek faaliyetinin icrasında kullanılan sabit yere ait menkul varlıkların ve bu işyeri veya sabit yerin elden çıkarılmasından doğan kazançların, bu işyerinin veya sabit yerin bulunduğu Âkit Devlette vergilendirileceği hükme bağlanmıştır.

3 üncü fıkrada, bir Âkit Devlet teşebbüsünce uluslararası trafikte işletilen gemi veya uçaklar ile bunların işletilmesine tahsis edilen menkul varlıkların satışından elde edilen kazançların, yalnızca gemi ve uçaklarını işleten teşebbüsün mukim bulunduğu Âkit Devlette vergilendirileceği öngörülmektedir.

4 üncü fıkrada, bu maddenin diğer fıkralarında sayılanların dışında kalan varlıkların satışından doğan kazançların, bu varlıkları elden çıkaranların mukim olduğu Âkit Devlette vergilendirileceği öngörülmektedir.

Madde 14. – Serbest meslek faaliyetleri

Maddenin 1 inci fıkrasında, serbest meslek kazançlarının, kazancı elde edenin mukim olduğu Âkit Devlette vergilendirileceği hükme bağlanmıştır. Bununla beraber, diğer Devlette bulunan sabit bir yer kullanılarak icra edilen serbest meslek faaliyetlerinden veya bu diğer Devlette ilgili mali yıl içinde başlayan veya sona eren herhangi bir on iki aylık dönemde bir veya birkaç seferde toplam 183 günü aşan faaliyet icrasından elde edilen kazancın kaynak Devlette de vergilendirilebileceği hükmüne yer verilmiştir.

2 nci fıkrada, “serbest meslek faaliyetleri” teriminin tanımı yapılmaktadır.

Madde 15. – Bağımlı faaliyetler

1 inci fıkrada, bağımlı faaliyetlerin vergilendirilmesine ilişkin genel kural belirtilmektedir. Buna göre, hizmetin diğer Devlette ifa edilmemesi şartıyla, bir Âkit Devlet mukimince elde edilen ücretler mukim olunan Devlette vergilendirilecektir. Hizmetin diğer Devlette ifa edilmesi halinde, belli şartlarla kaynak Devlete de vergileme yetkisi tanınabilecektir. Ancak sözkonusu kural, bu Anlaşmanın 16, 18, 19 ve 20 ncı maddelerinde öngörülen hükümleri herhangi bir şekilde etkilemeyecek

tır. Diğer bir ifadeyle, yönetim kurulu üyeleri, emekliler, kamu görevlileri, öğrenciler, profesörler ve araştırmacılar 15 inci maddeye göre değil, kendileriyle ilgili maddelere göre vergilendirileceklerdir.

2 nci fıkrada, ücretin sadece mukim Devlette vergilendirilmesi için hangi şartların bir arada aranması gerektiği belirtilmektedir. Kaynak Devletin vergileme yapabilmesi için, öngörülen bu şartlardan birinin ihlali yeterlidir. Bir başka ifadeyle, diğer Devlette hizmet ifa eden bir Âkit Devlet mukiminin bu Devlette ilgili malî yıl içinde başlayan veya biten herhangi bir oniki aylık dönemde bir veya bir kaç seferde toplam 183 günden fazla kalması veya ücret ödemesinin bu diğer Devletin mukimi olan bir işveren tarafından veya onun adına yapılması ya da sözkonusu ödemenin, işverenin bu diğer Devlette sahip olduğu bir işyerinden veya sabit yerden yapılması durumunda, elde edilen ücretler kaynak Devlette vergilendirilecektir.

3 üncü fıkrada, bir Âkit Devlet teşebbüsünce uluslararası trafikte işletilen gemi veya uçakta ifa edilen bir hizmet dolayısıyla elde edilen gelirin teşebbüsün mukim olduğu Devlette vergilendirileceği öngörülmektedir.

Madde 16. – Müdürlere yapılan ödemeler

Maddede, bir Âkit Devlet mukiminin diğer Âkit Devlette mukim bir şirketin yönetim kurulu veya denetim kurulu üyesi olması dolayısıyla elde ettiği ücret ve diğer benzeri ödemelerin, bu diğer Devlette vergilendirilebileceği hükme bağlanmıştır.

Madde 17. – Sanatçı ve sporcular

1 inci fıkrada, bir Âkit Devlet mukimi olan sanatçı ve sporcuların iştiğal konuları ile ilgili şahsî faaliyetlerinden dolayı diğer Âkit Devlette elde ettikleri gelirlerin, bu faaliyetleri icra ettikleri diğer Âkit Devlette vergilendirileceğini hükme bağlamaktadır. Bu çerçevede, serbest meslek faaliyetleri ile bağımlı faaliyetleri (ücretler) düzenleyen 14 ve 15 inci madde hükümleri sanatçı ve sporcular açısından geçerli olmayıp, vergileme yalnızca 17 nci madde kapsamında yapılacaktır.

2 nci fıkrada organizatörlerle ilgili olup, sanatçı ve sporcuların iştiğal konularıyla ilgili faaliyetlerden doğan gelirin, sanatçı veya sporcuların kendilerine değil de, bir başka gerçek veya tüzelkişiyeye yönelmesi halinde, vergilemenin, faaliyetin icra edildiği Âkit Devlette yapılacağını öngörmektedir. Ancak böyle bir durumda, ticarî kazançların, serbest meslek kazançlarının ve ücretlerin vergilendirilmesini düzenleyen bu Anlaşmanın 7, 14 ve 15 inci madde hükümleri dikkate alınmayıp, vergileme yalnızca 17 nci madde kapsamında yapılacaktır.

3 üncü fıkrada, bir Âkit Devlette icra edilen ve diğer Âkit Devletin kamusal fonlarından önemli ölçüde desteklenen sanatsal ve sportif faaliyetlerden elde edilen gelire 1 ve 2 nci fıkrada hükümlerinin uygulanmayacağı, böyle bir durumda sanatçı ve sporunun mukim olduğu Âkit Devlette vergilendirileceği öngörülmektedir.

Madde 18. – Emekli maaşları

1 inci fıkrada, bir Âkit Devlet mukimine geçmiş çalışmalarının karşılığında ödenen emekli maaşları ve benzeri ödemeler ile düzenli ödemelerin bunları elde edenin mukim olduğu Devlette vergilendirileceği hükmü öngörülmektedir.

2 nci fıkrada, “düzenli ödeme” teriminin tanımı yapılmaktadır.

Madde 19. – Kamu hizmeti

1 inci fıkrada, kamu hizmeti karşılığında yapılan ödemelerin ve bağlanan emekli maaşlarının yalnızca ödemeyi yapan Devlette vergilendirileceği hükme bağlanmıştır.

2 nci fıkrada ise, kamu iktisadî kuruluşlarında çalışanlar açısından bu madde hükmünün değil, 15, 16, 17 ve 18 inci madde hükümlerinin geçerli olacağı öngörülmektedir.

Madde 20. – Öğrenciler, profesörler ve araştırmacılar

1 inci fıkra, öğrenci, meslekî eğitim gören kişi ve stajyerlerin öğrenim veya meslekî eğitimde buldukları Devlette yararlanacakları vergi istisnasının sınırlarını belirlemektedir. Buna göre, öğrenci, meslekî eğitim gören kişi ve stajyerler yalnızca geçim, öğrenim veya meslekî eğitim masraflarını karşılamak üzere buldukları Devletin dışındaki kaynaklardan yapılan ödemeler dolayısıyla, öğrenim gördükleri veya staj yaptıkları Âkit Devlette vergiye tabi tutulmayacaklardır.

2 nci fıkrada, öğrenci, meslekî eğitim gören kişi ve stajyerler için öngörülen hükme benzer bir hüküm profesörler ve araştırmacılar için de öngörülmektedir. Buna göre, profesörler ve araştırmacıların iki yılı aşmayan bir dönem içinde, diğer Devlette yapmış oldukları öğretim veya araştırma karşılığında elde ettikleri gelirlerin bu Devlette vergiden istisna edileceği hükme bağlanmıştır.

3 üncü fıkrada, 2 nci fıkra hükümlerinin, yalnızca kamu menfaatine yönelik olması halinde uygulanacağı belirtilmektedir.

Madde 21. – Diğer gelirler

1 inci fıkrada, nerede doğarsa doğsun, bir Âkit Devlet mukimi tarafından elde edilen ve Anlaşmanın daha önceki maddelerinde açıkça belirtilmeyen gelir unsurlarının, geliri elde eden kişinin mukim olduğu Devlette vergilendirileceği hükme bağlanmıştır.

2 nci fıkrada, bir Âkit Devlet mukimi olan sözkonusu gelir lehdarının, diğer Devlette bulunan bir işyeri vasıtasıyla ticarî faaliyette bulunması veya bir Türkiye mukiminin Litvanya'da bulunan bir sabit yerden serbest meslek faaliyeti icra etmesi, sözkonusu işyeri ya da sabit yer ile geliri doğuran hak veya varlık arasında önemli bir bağ bulunması halinde 7 nci veya 14 üncü maddeye göre vergilendirileceği hükme bağlanmıştır. Ancak, 6 ncı maddenin 2 nci fıkrasında tanımlanan gayrimenkul varlıklardan elde edilen gelirler fıkra kapsamına dahil edilmemiştir.

Madde 22. – Çifte vergilendirmenin önlenmesi

Madde çifte vergilendirmenin önlenmesi ile ilgilidir.

1 inci fıkrada, Litvanya açısından çifte vergilendirmenin nasıl önleneceği açıklanmıştır. Fıkra da, Türkiye'de gelir üzerinden ödenen vergiler, Litvanya kendi iç mevzuatında daha avantajlı bir uygulama sözkonusu olmadığı sürece, Litvanya'da gelir üzerinden ödenecek vergiden mahsup edilecektir. Bununla birlikte, bu mahsup Türkiye'de vergilendirilebilen gelir için mahsuptan önce hesaplanmış olan vergi miktarını aşmayacaktır.

2 nci fıkrada, Türkiye açısından çifte vergilendirmenin nasıl önleneceği açıklanmıştır. Fıkranın (a) bendinde; bir Türkiye mukiminin (b) bendinde belirtilenlerin dışında Anlaşma hükümleri çerçevesinde Litvanya'da vergilendirilebilen bir gelir elde etmesi halinde Türkiye'nin bu geliri vergiden istisna edeceği ancak, Türkiye'nin bu kişinin geriye kalan gelirine ilişkin vergiyi hesaplarken sözkonusu gelir için sanki vergiden istisna edilmemiş gibi bir vergi oranını uygulayabileceği belirtilmiştir.

Fıkranın (b) bendinde ise; bir Türkiye mukiminin bu Anlaşmanın 10, 11 ve 12 nci maddelerine göre Litvanya'da vergilendirilebilen bir gelir elde etmesi halinde, Türkiye'nin sözkonusu kişinin gelirine isabet eden vergiden Litvanya'da ödenmiş olan vergiye eşit bir miktarını mahsup edeceği ifade edilmiş olup; sözkonusu mahsubun Litvanya'da vergilendirilebilen gelir için mahsuptan önce hesaplanmış vergi miktarını aşmayacağı hükme bağlanmıştır.

Madde 23. – Ayrım yapılmaması

Maddenin 1 inci fıkrasında, bir Âkit Devlet vatandaşının, diğer Âkit Devlette, o Devletin aynı koşullara sahip vatandaşına kıyasla daha değişik veya daha ağır bir vergilemeye ve buna bağlı mükellefiyetlere tabi tutulmayacağı öngörülmektedir. Aynı hüküm, Âkit Devletlerden birinin veya her ikisinin mukimi olmayan kişilere de uygulanacaktır.

2 nci fıkrada, teşebbüslerin diğer Devlette sahip oldukları işyerlerinin, bu diğer Devletin aynı faaliyetleri yürüten teşebbüslerine kıyasla daha ağır bir vergilemeye tabi tutulmayacağı öngörülmektedir. Bu hükümle, Âkit Devletlerin kendi mukimlerine uyguladıkları şahsî indirimler ile vergi ve matrah indirimlerini, diğer Devletin mukimlerine de uygulamak zorunda olmadıkları belirtilmiştir.

3 üncü fıkrada, bir Âkit Devlet teşebbüsünün diğer Âkit Devletin mukimine yapmış olduğu faiz, gayrimaddî hak bedelleri ve diğer benzeri ödemelerin sanki ilk bahsedilen Devletin bir mukimine yapılmış gibi indirilebileceği hükme bağlanmıştır.

4 üncü fıkrada, ayrım yapmama prensibinin, bir Âkit Devletin bir veya bir kaç mukimi tarafından doğrudan veya dolaylı olarak, kısmen ya da tamamen sermayesine sahip olunan veya kontrol edilen diğer Âkit Devlet teşebbüsleri için de geçerli olduğu belirtilmektedir.

5 inci fıkrada, bu madde hükümlerinin, Anlaşma kapsamındaki vergilere uygulanacağı belirtilmektedir.

Madde 24. – Karşılıklı anlaşma usulü

Maddenin ilk iki fıkrası, bir kişinin, taraf Devletlerden herhangi birinin veya her ikisinin işlemlerinin, kendisi açısından bu Anlaşma hükümlerine uygun olmayan sonuçlar yarattığı veya yaratacağı kanaatine varması halinde sorunun nasıl çözümleneceğini hükme bağlamaktadır.

1 inci fıkraya göre, bu kişi durumunu Âkit Devletlerin iç mevzuatlarında öngörülen müracaat usulleriyle bağlı kalmaksızın, mukim olduğu Âkit Devletin yetkili makamına arzedebilecektir. Ancak bu kişi, durumunun 23 üncü maddenin 1 inci fıkrasına uygun olması halinde, vatandaşı olduğu Âkit Devletin yetkili makamına da başvurabilecektir.

2 nci fıkraya göre, kendisine başvuruda bulunulan yetkili makam sorunu kendi çözemezse, diğer Devletin yetkili makamıyla karşılıklı anlaşmaya varmak için gayret gösterecektir. Varılan Anlaşma, Âkit Devletlerin iç hukukunda zaman sınırlamalarına bağlı kalmaksızın uygulanacaktır.

Maddenin 3 üncü fıkrasında, yetkili makamların bu Anlaşmanın yorumundan veya uygulanmasından kaynaklanan sorunların çözümü için karşılıklı anlaşma usulünü kullanabilecekleri, 4 üncü fıkrada ise karşılıklı anlaşmanın ne şekilde yapılacağı hükme bağlanmıştır.

Madde 25. – Bilgi değişimi

Bu Anlaşmanın uygulanabilmesi için, iki Âkit Devletin vergi idareleri arasında gerekli hallerde yakın işbirliğine ihtiyaç duyulmaktadır. Maddede, Âkit Devletlerin hangi hallerde bilgi değişiminde bulunacakları, elde edilen bilgilerin kimlere verilebileceği ve bilgi değişiminin sınırları ele alınmıştır.

Madde 26. – Diplomat hüviyetindeki memurlar ve konsolosluk memurları

Bu maddede, diplomat hüviyetindeki memurlar ve konsolosluk memurlarının Devletler hukukunun genel kurallarına veya özel anlaşma hükümlerine göre yararlandıkları vergi ayrıcalıklarının bu Anlaşma hükümlerinden etkilenmeyeceği belirtilmektedir.

Madde 27. – Yürürlüğe girme

Anlaşma, her iki Hükümetin kendi Devletlerinde gerekli anayasal işlemlerin yerine getirildiğini yazıyla birbirlerine bildirmelerini müteakip, bu bildirimlerin sonuncusunun alındığı tarihte yürür-

lûge girecektir. Bu Anlaşma, kaynakta tevkif edilen vergiler yönünden, bu Anlaşmanın yürürlüğe girdiği yılı izleyen takvim yılının Ocak ayının birinci günü veya daha sonra ödenen veya borçlanılan gelirler için, diğer vergiler yönünden ise bu Anlaşmanın yürürlüğe girdiği yılı izleyen takvim yılının Ocak ayının birinci günü veya daha sonra başlayan vergilendirme yılları için hüküm ifade edecektir.

Madde 28. – Yürürlükten kalkma

Madde, Anlaşmanın feshedilinceye kadar yürürlükte kalacağını belirtmekte, fesih usulünü açıklamakta ve fesih halinin her iki Âkit Devlette hangi vergilendirme dönemleri için hüküm ifade edeceğini belirlemektedir.

PROTOKOL

Anlaşmanın bir bölümünü oluşturan ve Anlaşma maddelerinin sonunda yer alan Protokol 4 fıkradan ibarettir.

1. 6 ncı veya 13 üncü madde ile ilgili olarak :

Maddede, bir gayrimenkul varlık iktisabına yönelik gayrimenkulün sahibi tarafından verilen opsiyon veya benzeri haktan elde edilen gelir veya kazancın, bu gelir veya kazancın doğrudan veya dolaylı olarak bu varlığın sahibi tarafından elde ediliyorsa gayrimenkul varlığın bulunduğu Âkit Devlette vergilendirileceği belirtilmektedir.

2. 7 nci maddenin 3 üncü fıkrası ile ilgili olarak :

Bir Âkit Devlet tarafından indirimine müsaade edilen giderlerin sadece işyerinin faaliyeti ile doğrudan ilgili indirilebilir giderleri de kapsayacağı belirtilmektedir.

3. 8 inci maddenin 1 inci fıkrası ile ilgili olarak :

Bir Âkit Devlet teşebbüsünün uluslararası trafikte uçak veya gemi işletmeciliğinden elde ettiği kazançların, 1 inci fıkra hükümlerinin uygulandığı kazançların yanısıra arızî olarak elde ediliyor olması koşulu ile konteynerlerin kiralanması veya kullanımından elde edilen kazançları da içereceği belirtilmektedir.

4. 24 üncü maddenin 2 nci fıkrası ile ilgili olarak :

Türkiye yönünden mükellefin, karşılıklı anlaşmanın sonuçlandırılmasından doğan iadeyi vergi idaresinin kendisini karşılıklı anlaşma sonucundan haberdar etmesinden itibaren 1 yıl içerisinde talep etmek zorunda olduğu belirtilmektedir.

Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Plan ve Bütçe Komisyonu

Esas No. : 1/371

Karar No. : 19

28.6.1999

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığınca hazırlanarak, Bakanlar Kurulunca 3.6.1999 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça 17.6.1999 tarihinde tali komisyon olarak Komisyonumuza, esas komisyon olarak da Dışişleri Komisyonuna havale edilen "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Litvanya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı" Komisyonumuzun 27.6.1999 tarihinde yaptığı 14 üncü birleşiminde Hükümeti temsilen Devlet Bakanı Hikmet Uluğbay, Maliye Bakanı Sümer Oral, Dışişleri ve Maliye Bakanlıkları ile Hazine, Dış Ticaret ve Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlıkları temsilcilerinin de katılmalarıyla incelenip, görüşülmüştür.

Bilindiği gibi, Litvanya Cumhuriyeti ile ekonomik ve ticarî ilişkilerimizin geliştirilmesi arzusu çerçevesinde, 24 Kasım 1998 tarihinde Ankara'da "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Litvanya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma anlaşması ve Eki Protokol" imzalanmıştır.

Anlaşma ile;

– Aynı gelirin iki devlette birden vergilendirilmesinin önlenmesinin, vergileme hakkının, gelir unsurları itibarıyla ikamet edilen devlet veya kaynak devletten birine bırakılmasının, eğer bu mümkün olmazsa vergilendirme yetkisinin iki devlet arasında paylaşılmasının,

– Anlaşmanın kapsamına aldığı vergiler açısından çifte vergilendirmenin ve vergi kaçakçılığının önlenmesi ile muhtelif gelir unsurlarının vergilendirilmesine ilişkin ilkelerin belirlenmesinin,

Amaçlandığı anlaşılmaktadır.

Yapılan görüşmeler sonucunda, sözkonusu Anlaşmanın onaylanmasının uygun bulunmasına ilişkin Tasarı ve gerekçesi Komisyonumuzca da benimsenerek maddelerinin görüşülmesine geçilmiş ve Tasarının maddeleri Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Raporumuz, Dışişleri Komisyonuna havale edilmek üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	(Bu Raporun Sözcüsü)
<i>Metin Şahin</i>	<i>Mehmet Hanifi Tiryaki</i>	<i>Masum Türker</i>
Antalya	Gaziantep	İstanbul
Sözcü	Kâtip	Üye
<i>Nihat Gökbulut</i>	<i>Cafer Tufan Yazıcıoğlu</i>	<i>Abdülkadir Akcan</i>
Kırıkkale	Bartın	Afyon
Üye	Üye	Üye
<i>Gaffar Yakın</i>	<i>Zeki Ergezen</i>	<i>Recep Önal</i>
Afyon	Bitlis	Bursa
Üye	Üye	Üye
<i>Oğuz Tezmen</i>	<i>Süleyman Coşkun</i>	<i>Hakkı Duran</i>
Bursa	Burdur	Çankırı
Üye	Üye	Üye
<i>Mücahit Himoğlu</i>	<i>Ramazan Gül</i>	<i>Celal Adan</i>
Erzurum	Isparta	İstanbul
Üye	Üye	Üye
<i>Ali Coşkun</i>	<i>Nesrin Nas</i>	<i>Hasan Metin</i>
İstanbul	İstanbul	İzmir
Üye	Üye	Üye
<i>İlhami Yılmaz</i>	<i>Zeki Ünal</i>	<i>Necdet Tekin</i>
Karabük	Karaman	Kırklareli
Üye	Üye	Üye
<i>Ali Gebeş</i>	<i>Mehmet Ali Yavuz</i>	<i>Süleyman Çelebi</i>
Konya	Konya	Mardin
Üye	Üye	Üye
<i>Veysi Şahin</i>	<i>Cevat Ayhan</i>	<i>Ş. Ramis Savaş</i>
Mardin	Sakarya	Sakarya
Üye	Üye	Üye
<i>Tarık Cengiz</i>	<i>Kemal Kabataş</i>	<i>Hasan Özgöbek</i>
Samsun	Samsun	Uşak
	Üye	
	<i>Bekir Gündoğan</i>	
	Tunceli	

Dışışleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışışleri Komisyonu

Esas No. : 11371

Karar No. : 44

19.7.1999

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Litvanya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı Komisyonumuzun 15 Temmuz 1999 tarihli 7 nci birleşiminde Dışışleri Bakanlığı ve Maliye Bakanlığı temsilcileri ile Hazine Müsteşarlığı, Dış Ticaret Müsteşarlığı ve Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı yetkililerinin katılmalarıyla görüşülmüştür.

Kişilerin aynı gelir üzerinden iki devlette birden vergilendirilmesinin önlenmesini sağlayarak, iki ülke arasında sermaye, teknoloji ve hizmet hareketlerinin hızlandırılmasını amaçlayan Tasarı Komisyonumuzca uygun görülerek kabul edilmiştir.

Raporumuz Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili
<i>Kâmrân İnan</i>	<i>B. Suat Çağlayan</i>
Van	İzmir
Sözcü	Kâtip
<i>Mehmet Kaya</i>	<i>Mehmet Ali Bilici</i>
Kahramanmaraş	Adana
Üye	Üye
<i>Ali Tekin</i>	<i>Müjdat Kayayerli</i>
Adana	Afyon
Üye	Üye
<i>Nesrin Ünal</i>	<i>Teoman Özalp</i>
Antalya	Bursa
Üye	Üye
<i>Hasan Erçelebi</i>	<i>Mahmut Erdir</i>
Denizli	Eskişehir
Üye	Üye
<i>M. Bedri İncetahtacı</i>	<i>Mustafa Yaman</i>
Gaziantep	Giresun
Üye	Üye
<i>Ayfer Yılmaz</i>	<i>Hüseyin Kansu</i>
İçel	İstanbul
Üye	Üye
<i>Osman Yumakoğulları</i>	<i>Rahmi Sezgin</i>
İstanbul	İzmir
Üye	Üye
<i>Basri Coşkun</i>	<i>M. Necati Çetinkaya</i>
Malatya	Manisa

Üye
Birol Büyüköztürk
Osmaniye

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE LİTVANYA CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA GELİR ÜZERİNDEN ALINAN VERGİLERDE ÇİFTE VERGLİENDİRMEYİ ÖNLEME VE VERGİ KAÇAKÇILIĞINA ENGEL OLMA ANLAŞMASI VE EKİ PROTOKOLÜN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1. – 24 Kasım 1998 tarihinde Ankara’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Litvanya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması” ve eki Protokolün onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2. – Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. – Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Bülent Ecevit

Başbakan

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

H. H. Özkan

Devlet Bakanı

Prof. Dr. Ş. S. Gürel

Devlet Bakanı

H. Gemici

Devlet Bakanı

A. Tümen

Millî Savunma Bakanı

Prof. Dr. H. S. Türk

Dışişleri Bakanı

I. Cem

Millî Eğitim Bakanı

M. Bostancıoğlu

Sağlık Bakanı

M. G. Karahan

Tarım ve Köyişleri Bakanı

M. Erdir

Sanayi ve Ticaret Bakanı

M. Şahin

Kültür Bakanı

İ. Talay

Orman Bakanı

A. Sezer

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

H. Uluğbay

Devlet Bakanı

M. Yılmaz

Devlet Bakanı

F. Ünlü

Adalet Bakanı

Prof. Dr. S. Öztekin

İçişleri Bakanı

C. Bayar

Maliye Bakanı

Z. Temizel

Bayındırlık ve İskân Bakanı

A. İlksoy

Ulaştırma Bakanı

H. B. Aktan

Çalışma ve Sos. Güv. Bakanı

Prof. Dr. N. Çağın

Enerji ve Tabii Kay. Bakanı

Prof. Dr. A. Z. Aktaş

Turizm Bakanı

A. Tan

Çevre Bakanı

F. Aytekin

DIŞIŞLERİ KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE LİTVANYA CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA GELİR ÜZERİNDEN ALINAN VERGİLERDE ÇİFTE VERGLİENDİRMEYİ
ÖNLEME VE VERĐİ KAÇAKÇILIĞINA ENGEL OLMA ANLAŞMASI VE EKİ PROTO-
KOLÜN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI**

MADDE 1. – Tasarının 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. – Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. – Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
İLE
LİTVANYA CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA
GELİR ÜZERİNDEN ALINAN VERGİLERDE
ÇİFTE VERGİLENDİRMEYİ ÖNLEME VE
VERGİ KAÇAKÇILIĞINA ENGEL OLMA
ANLAŞMASI

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ve
LİTVANYA CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ

Gelir üzerinden alınan vergilerde çifte vergilendirmeyi önleyen ve vergi kaçakçılığına engel olan bir Anlaşma yapmak isteğiyle

AŞAĞIDAKİ ANLAŞMAYA VARMIŞLARDIR :

MADDE 1

ANLAŞMA KAPSAMINA GİREN KİŞİLER

Bu Anlaşma Âkit Devletlerden birinin veya her ikisinin mukimi olan kişilere uygulanacaktır.

MADDE 2

KAVRANAN VERGİLER

1. Bu Anlaşma, ne şekilde alındığına bakılmaksızın, bir Âkit Devlet veya mahallî idareleri tarafından gelir üzerinden alınan vergilere uygulanacaktır.

2. Menkul veya gayrimenkul varlıkların devrinden doğan kazançlara uygulanan vergiler dahil olmak üzere toplam gelir veya gelir unsurları üzerinden alınan tüm vergiler, gelirden alınan vergiler olarak kabul edilecektir.

3. Bu Anlaşmanın uygulanacağı şu anda geçerli olan vergiler özellikle :

a) Litvanya'da :

- (i) tüzelkişilerin kazançları üzerinden alınan vergi; (juridiniu asmenu pelno mokestis);
 - (ii) gerçek kişilerin gelirleri üzerinden alınan vergi; (fiziniu asmenu pajamu mokestis);
- (Bundan böyle "Litvanya Vergisi" olarak bahsedilecektir).

b) Türkiye'de :

- (i) gelir vergisi;
 - (ii) kurumlar vergisi; ve
 - (iii) gelir vergisi ve kurumlar vergisi üzerinden alınan fon payı;
- (Bundan böyle "Türk Vergisi" olarak bahsedilecektir);

4. Anlaşma aynı zamanda, Anlaşmanın imza tarihinden sonra mevcut vergilere ilave olarak ve ya onların yerine uygulanan ve mevcut vergilerle aynı nitelikte olan veya onlara önemli ölçüde benzeyen vergilere de uygulanacaktır. Âkit Devletlerin yetkili makamları, ilgili vergi mevzuatlarında yapılan önemli değişiklikleri birbirlerine bildireceklerdir.

MADDE 3

GENEL TANIMLAR

1. Bu Anlaşmanın amaçları yönünden, metin aksini öngörmedikçe:

a) "Litvanya" terimi, Litvanya Cumhuriyeti'ni ifade eder ve coğrafi anlamda kullanıldığında, Litvanya Cumhuriyeti'nin egemenlik alanı ile Litvanya Cumhuriyeti karasularına bitişik olan ve deniz yatağı, toprak altı ve buralardaki doğal kaynaklarla ilgili olarak Litvanya'nın, Litvanya Cumhuriyeti Kanunları uyarınca ve uluslararası hukuka uygun olarak üzerinde hak sahibi olduğu diğer bütün sahaları ifade eder.

(b) "Türkiye" terimi Türkiye'nin sahip olduğu egemenlik alanını, karasularını, aynı zamanda uluslararası hukuka uygun olarak doğal kaynakların araştırılması, işletilmesi ve korunması amaçlarıyla yargı yetkisi veya egemenlik haklarına sahip olduğu deniz alanlarını ifade eder;

c) "Bir Âkit Devlet" ve "diğer Âkit Devlet" terimleri, metnin gereğine göre Türkiye veya Litvanya anlamına gelir;

d) "Kişi" terimi, bir gerçek kişi, bir şirket ve kişilerin oluşturduğu diğer herhangi bir kuruluşu kapsamına alır;

e) “Şirket” terimi, herhangi bir kurum veya vergileme yönünden kurum olarak muamele gören herhangi bir kuruluş anlamına gelir;

f) “Bir Âkit Devletin teşebbüsü” ve “diğer Âkit Devletin teşebbüsü” terimleri sırasıyla, bir Âkit Devletin mukimi tarafından işletilen bir teşebbüs ve diğer Âkit Devletin mukimi tarafından işletilen bir teşebbüs anlamına gelir;

g) “Uluslararası trafik” terimi, bir Âkit Devletin teşebbüsü tarafından yalnızca diğer Âkit Devletin sınırları içinde yapılan gemi veya uçak işletmeciliği hariç gemi veya uçak işletilerek yapılan taşımacılığı ifade eder;

h) “Yetkili makam” terimi :

i) Litvanya yönünden, Maliye Bakanını veya onun yetkili temsilcisini;

ii) Türkiye yönünden, Maliye Bakanını veya onun yetkili temsilcisini;

ifade eder;

i) “Vatandaş” terimi Bir Âkit Devletin vatandaşlığına sahip herhangi bir gerçek kişiyi ve bir Âkit Devlette yürürlükte olan mevzuata göre statü kazanan herhangi bir tüzelkişiliği, ortaklığı, derneği veya diğer kuruluşu ifade eder.

2. Bu Anlaşmanın bir Âkit Devlet tarafından herhangi bir tarihte uygulanmasına ilişkin olarak, Anlaşmada tanımlanmamış herhangi bir terim, metin aksini öngörmedikçe, Anlaşmanın uygulanacağı vergilerin amaçları bakımından, o tarihte bu Devletin mevzuatında sahip olduğu anlamı taşıyacak ve bu Devletin yürürlükteki vergi mevzuatında yeralan bir anlam, bu Devletin diğer mevzuatında bu terime verilen anlama göre üstünlük taşıyacaktır.

MADDE 4

MUKİM

1. Bu Anlaşmanın amaçları bakımından, “Bir Âkit Devletin mukimi” terimi, bu Devlet ve mahallî idaresi de dahil olmak üzere o Devletin mevzuatı gereğince ev, ikametgâh, kanunî merkez, yönetim yeri, kurumlaşlan yer veya benzer yapıda diğer herhangi bir kriter nedeniyle vergi mükellefi olan kişi anlamına gelir. Ancak bu terim, yalnızca o Devletteki kaynaklardan elde edilen gelir nedeniyle vergiye tabi tutulan herhangi bir kişiyi kapsamaz.

2. 1 inci fıkra hükümleri dolayısıyla bir gerçek kişi her iki Âkit Devlette de mukim olduğunda, bu kişinin durumu aşağıdaki şekilde belirlenecektir :

a) Bu kişi, yalnızca daimî olarak kalabileceği bir evin bulunduğu Devletin mukimi kabul edilecektir. Eğer bu kişinin her iki Devlette de daimî olarak kalabileceği bir evi varsa, bu kişi, kişisel ve ekonomik ilişkilerinin daha yakın olduğu (hayatî menfaatlerin merkezi olan) Devletin bir mukimi olarak kabul edilecektir;

b) Eğer kişinin hayatî menfaatlerinin merkezinin yeraldığı Devlet saptanamazsa veya her iki Devlette de daimî olarak kalabileceği bir evi yoksa, bu kişi yalnızca kalmayı âdet edindiği evin bulunduğu Devletin bir mukimi kabul edilecektir;

c) Eğer kişinin her iki Devlette de kalmayı âdet edindiği bir ev varsa veya her iki Devlette de böyle bir ev sözkonusu değilse, bu kişi yalnızca vatandaşı olduğu Devletin mukimi kabul edilecektir;

d) Eğer kişi her iki Devletin de vatandaşıysa veya her iki Devletin de vatandaşı değilse, Âkit Devletlerin yetkili makamları sorunu karşılıklı anlaşmayla çözeceklerdir.

3. Gerçek kişi dışındaki bir kişi 1 inci fıkra hükümleri dolayısıyla her iki Âkit Devletin de mukimi olduğunda Âkit Devletlerin yetkili makamları, sorunu çözümlmek ve Anlaşmanın bu kişiye hangi şekilde uygulanacağını belirlemek için karşılıklı anlaşmaya varacaklardır. Böyle bir anlaşmaya varılamaması halinde, bu kişi Anlaşmanın hükümlerinden yararlanmak bakımından Âkit Devletlerden hiç birinin mukimi olarak kabul edilmeyecektir.

MADDE 5

İŞYERİ

1. Bu Anlaşmanın amaçları bakımından “işyeri” terimi, bir teşebbüsün işinin tamamen veya kısmen yürütüldüğü işe ilişkin sabit bir yer anlamına gelir.

2. “İşyeri” terimi özellikle şunları kapsamına alır :

a) Yönetim yeri;

b) Şube;

c) Büro;

d) Fabrika;

e) Atölye, ve

f) Maden ocağı, petrol veya doğalgaz kuyusu, taş ocağı veya doğal kaynakların çıkarıldığı diğer herhangi bir yer.

3. Bir inşaat şantiyesi, yapım, montaj veya kurma projesi veya bunlarla ilgili kontrol faaliyetleri yalnızca bu tür şantiye, proje veya faaliyet dokuz ayı aşan bir süre devam ettiğinde işyeri oluşturur.

4. Bu maddenin daha önceki hükümleri ile bağlı kalınmaksızın, “işyeri” teriminin aşağıdaki hususları kapsamadığı kabul edilecektir :

a) Teşebbüs olanaklarının, yalnızca teşebbüse ait malların veya ticarî eşyanın depolanması, teşhiri veya teslimi amacıyla kullanılması;

b) Teşebbüse ait mal veya ticarî eşya stoklarının, yalnızca depolama, teşhir veya teslim amacıyla elde tutulması;

c) Teşebbüse ait mal veya ticarî eşya stoklarının, yalnızca bir başka teşebbüse işlettilirilmesi amacıyla elde tutulması;

d) İşe ilişkin sabit bir yerin, yalnızca teşebbüse mal veya ticarî eşya satın alma veya bilgi toplama amacıyla elde tutulması;

e) İşe ilişkin sabit bir yerin, teşebbüs için yalnızca hazırlayıcı veya yardımcı karakter taşıyan diğer herhangi bir işin yürütülmesi amacıyla elde tutulması;

f) İşe ilişkin sabit bir yerin, yalnızca a) ile e) bentlerinde bahsedilen faaliyetlerin bir veya birkaçını bir arada icra etmek için elde tutulması; ancak işe ilişkin sabit yerdeki bütün bu faaliyetlerin bir arada yürütülmesi sonucunda oluşan faaliyetin hazırlayıcı ve yardımcı nitelikte olması şarttır.

5. 1 inci ve 2 nci fıkra hükümleri ile bağlı kalınmaksızın bir kişi -6 ncı fıkra hükmünün uygulanacağı bağımsız nitelikteki acente dışında- bir teşebbüs namına hareket ederek bir Âkit Devlette bu teşebbüs adına mukavele akdetme yetkisine sahip olur ve yetkisini mutaden kullanırsa, kişinin faaliyetleri 4 üncü fıkrada belirtilen ve işe ilişkin sabit bir yerden yapılması durumunda bu yeri işyeri haline getirmeyen nitelikteki faaliyetlerden olmadıkça bu teşebbüsün bu Devlette sözkonusu kişinin faaliyetleri dolayısıyla bir işyerine sahip olduğu kabul edilecektir.

6. Bir Âkit Devlet teşebbüsü, diğer Âkit Devlette işlerini yalnızca, kendi işlerine olağan şekilde devam eden bir simsar, genel komisyon acentesi veya bağımsız statüde diğer herhangi bir acente vasıtasıyla yürüttüğü için bu diğer Devlette bir işyerine sahip kabul olunmayacaktır. Fakat, sözkonusu acentenin faaliyetlerini tamamen veya kısmen bu teşebbüs adına hasretmesi ve bu acente ile bu teşebbüs arasındaki koşullar bağımsız kişiler arasında olması gerekenden farklı olması halinde sözkonusu acente bu fıkra da belirtilen anlamda bağımsız statüde bir acente olarak kabul edilmeyecektir. Bu durumda 5 inci fıkra hükümleri uygulanacaktır.

7. Bir Âkit Devletin mukimi olan bir şirket, diğer Âkit Devletin mukimi olan veya bu diğer Devlette ticarî faaliyette bulunan (bir işyeri vasıtasıyla veya diğer bir şekilde), bir şirketi kontrol eder ya da onun tarafından kontrol edilirse bu şirketlerden herhangi biri diğeri için bir işyeri oluşturmayacaktır.

MADDE 6

GAYRİMENKUL VARLIKLARDAN ELDE EDİLEN GELİR

1. Bir Âkit Devlet mukiminin diğer Âkit Devlette bulunan gayrimenkul varlıklardan elde ettiği gelir (tarım veya ormancılıktan elde edilen gelir dahil), bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. "Gayrimenkul varlık" terimi, sözkonusu varlığın bulunduğu Âkit Devletin mevzuatına göre tanımlanacaktır. Bu anlaşmanın gayrimenkul varlıklara ilişkin hükümleri gayrimenkul varlığa müteferri varlıkları, tarım ve ormancılıkta kullanılan araçları ve hayvanları, özel hukuk hükümlerinin uygulanacağı gayrimenkul mülkiyetine ilişkin hakları, gayrimenkul intifa haklarını ve maden ocaklarının, kaynakların ve diğer doğal kaynakların işletilmesi veya işletme hakkı karşılığında doğan sabit ya da değişken ödemeler üzerindeki hakları kapsayacak; gemiler, vapurlar ve uçaklar gayrimenkul varlık sayılmayacaktır.

3. 1 inci fıkra hükümleri, gayrimenkul varlığın doğrudan kullanımından, kiralanmasından veya diğer herhangi bir şekilde kullanımından elde edilen gelire uygulanacaktır.

4. Bir şirketin hisselerine veya diğer şirket haklarına sahip olan kişi, bu hisse veya şirket hakları dolayısıyla şirketin mülkiyetinde bulunan gayrimenkul varlıklardan yararlanma hakkını elde ederse, sözkonusu yararlanma hakkının doğrudan kullanımından, kiralanmasından veya diğer herhangi bir şekilde kullanımından elde edilen gelir, gayrimenkul varlığın bulunduğu Âkit Devlette vergilendirilebilir.

5. 1, 3 ve 4 üncü fıkra hükümleri aynı zamanda, bir teşebbüsün gayrimenkul varlıklardan elde ettiği gelir ile serbest meslek faaliyetlerinin icrasında kullanılan gayrimenkul varlıklardan elde edilen gelire de uygulanacaktır.

MADDE 7

TİCARİ KAZANÇLAR

1. Bir Âkit Devlet teşebbüsüne ait kazanç, sözkonusu teşebbüs diğer Âkit Devlette yer alan bir işyeri vasıtasıyla ticarî faaliyette bulunmadıkça, yalnızca bu Devlette vergilendirilecektir. Eğer teşebbüs yukarıda bahsedilen şekilde ticarî faaliyette bulunursa, teşebbüsün kazançları bu diğer Devlette, yalnızca işyerine atfedilebilen miktarla sınırlı olmak üzere vergilendirilebilir. Bununla birlikte, bu işyeri vasıtasıyla yapılan mal veya ticarî eşya satışının aynısının veya benzerinin yapılması veya diğer ticarî faaliyetlerin aynısının veya benzerinin yürütülmesinden elde edilen kazançlar, eğer bu tür satış veya faaliyetlerin işyerinin bulunduğu ülkede vergi vermekten kaçınılacak şekilde oluşturulduğu kabul edilir ise, bu işyerine atfedilebilir.

2. 3 üncü fıkrâ hükümleri saklı kalmak üzere, bir Âkit Devlet teşebbüsü diğêr Âkit Devlette yeralan bir işyeri vasıtasıyla ticarî faaliyette bulunduğunda, her iki Âkit Devlette de bu işyerine atfedilecek kazanç, bu işyeri aynı veya benzer koşullar altında aynı veya benzer faaliyetlerde bulunan, tamamen ayrı ve bağımsız bir teşebbüs olsaydı ve işyerini oluşturduğu teşebbüsten tamamen bağımsız bir nitelik kazansaydı ne kazanç elde edecek ise aynı miktarda bir kazanç olacaktır.

3. Bir işyerinin kazancı belirlenirken, işyerinin bulunduğu Devlette veya başka herhangi bir yerde yapılan, yönetim ve genel idare giderlerini de kapsamına alan, işyerinin amaçlarına uygun düşen giderlerin indirilmesine müsaade edilecektir.

4. İşyerine, bu işyeri tarafından teşebbüs adına yalnızca mal veya ticarî eşya satın alınması dolayısıyla hiç bir kazanç atfedilmeyecektir.

5. Kazanç, bu Anlaşmanın diğêr maddelerinde ayrı olarak düzenlenen gelir unsurlarını da kapsamına aldığında, o maddelerin hükümleri bu madde hükümlerinden etkilenmeyecektir.

MADDE 8

DENİZ VE HAVA TAŞIMACILIĞI

1. Bir Âkit Devlet teşebbüsünün uluslararası trafikte, gemi ve uçak işletmeciliğinden elde ettiği kazançlar, yalnızca bu Devlette vergilendirilebilecektir.

2. 1 inci fıkrâ hükümleri aynı zamanda, bir ortaklığa, bir ortak teşebbüseye veya uluslararası faaliyet gösteren bir acenteye iştirak dolayısıyla elde edilen kazançlara da uygulanacaktır.

MADDE 9

BAĞIMLI TEŞEBBÜSLER

1. a) Bir Âkit Devlet teşebbüsü doğrudan veya dolaylı olarak diğêr Âkit Devlet teşebbüsünün yönetim, kontrol veya sermayesine katıldığında, veya

b) Aynı kişiler doğrudan veya dolaylı olarak bir Âkit Devlet teşebbüsünün ve diğêr Âkit Devlet teşebbüsünün yönetim, kontrol veya sermayesine katıldığında,

ve her iki halde de, iki teşebbüs arasındaki ticarî veya malî ilişkilerde oluşan veya oluşturulan koşullar, bağımsız teşebbüsler arasında oluşması gereken koşullardan farklılaştığında, olması gereken, fakat oluşan veya oluşturulan koşullar nedeniyle teşebbüslerden birinde kendini göstermeyen kazanç, o teşebbüsün kazancına eklenir ve buna göre vergilendirilebilir.

2. Bir Âkit Devletin kendi teşebbüsünün kazancına dahil edilip vergilendirdiği kazanç diğêr Âkit Devlette vergilendirilen diğêr Devletin teşebbüsünün kazancını içermesi ve aynı zamanda, ilk bahsedilen Devletin kavradığı kazanç, iki teşebbüs arasında olması gereken koşullar gözönünde tutularak, sonradan ilk bahsedilen Devletçe yapılan hesaplamalar sonucunda belirlenen kazanç olması durumunda diğêr Devlet bu belirlemenin yerinde olduğu kanaatine varırsa, sözkonusu kazanç üzerinden aldığı verginin miktarında gerekli düzeltmeleri yapacaktır. Bu düzeltme yapılırken, bu Anlaşmanın diğêr hükümleri gözönünde tutulacak ve gerektiğinde Âkit Devletlerin yetkili makamları birbirine danışacaklardır.

MADDE 10

TEMETTÜLER

1. Bir Âkit Devletin mukimi olan bir şirket tarafından diğêr Âkit Devletin bir mukimine ödenen temettüler, bu diğêr Devlette vergilendirilebilir.

2. Bununla beraber sözkonusu temettüler, temettüyü ödeyen şirketin mukim olduğu Âkit Devlette ve bu Devletin mevzuatına göre de vergilendirilebilir; ancak, temettünün gerçek lehdarı diğêr

Âkit Devletin bir mukimi ise, bu şekilde alınacak vergi gayrisafî temettü tutarının % 10 unu aşmayacaktır.

Bu fıkra, bir şirketin, içinden temettü ödenen kazancı ile ilgili olarak vergilendirilmesini etkilemeyecektir.

3. Bu maddede kullanılan “temettü” terimi, hisse senetlerinden, intifa senetlerinden veya intifa haklarından, kurucu hisse senetlerinden veya alacak niteliğinde olmayıp kazançta katılmayı sağlayan diğer haklardan elde edilen gelirler ile dağıtım yapan şirketin mukim olduğu Devletin mevzuatına göre, vergileme yönünden hisse senetlerinden elde edilen gelirle aynı muameleyi gören diğer şirket haklarından elde edilen gelirleri ifade eder.

4. Diğer Âkit Devlette yeralan bir işyeri vasıtasıyla ticarî faaliyette bulunan bir Âkit Devlet şirketinin kazancı, bu işyerinin bulunduğu Âkit Devlette 7 nci maddeye göre vergilendirildikten sonra, kalan kısım üzerinden bu maddenin 2 nci fıkrasına uygun olarak vergilendirilebilir.

5. Bir Âkit Devlet mukimi olan temettünün gerçek lehdarı, temettüyü ödeyen şirketin mukim olduğu diğer Âkit Devlette yeralan bir işyeri vasıtasıyla ticarî faaliyette bulunursa veya bir Türkiye mukimi, Litvanya’da bulunan bir sabit yer vasıtasıyla Litvanya’da serbest meslek faaliyetinde bulunursa ve sözkonusu temettü elde edilmiş olayı ile bu işyeri veya sabit yer arasında etkin bir bağ bulunmaktaysa, 1 inci ve 2 nci fıkra hükümleri uygulanmayacaktır. Bu durumda, olayına göre 7 nci veya 14 üncü madde hükümleri uygulanacaktır.

6. Bu maddenin 4 üncü fıkra hükümleri saklı kalmak üzere, bir Âkit Devlet mukimi olan bir şirket, diğer Âkit Devletten gelir veya kazanç elde ettiğinde, bu diğer Devlet temettülerin kendi mukimlerinden birisine ödenmesi veya temettü elde edilmesi ile bu diğer Devlette bulunan bir işyeri veya sabit yer arasında etkin bir bağ bulunması durumları hariç olmak üzere, bu şirket tarafından ödenen temettüler üzerinden herhangi bir vergi alamaz. Aynı şekilde, bu diğer Devlet, ödenen temettülerin veya dağıtılmamış kazancın tamamen veya kısmen bu diğer Devlette elde edilen kazanç olup olmadığına bakmaksızın bu şirketin dağıtılmayan kazançları üzerinden dağıtılmayan kazançlara uygulanan bir vergiyi alamaz.

MADDE 11

FAİZ

1. Bir Âkit Devlette doğan ve diğer Âkit Devletin bir mukimine ödenen faiz, bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. Bununla beraber bu faiz, elde edildiği Âkit Devlette ve o Devletin mevzuatına göre de vergilendirilebilir; ancak, faizin gerçek lehdarı diğer Âkit Devletin bir mukimi ise, bu şekilde alınacak vergi, faizin gayrisafî tutarının yüzde 10 unu aşmayacaktır.

3. İkinci fıkra hükümlerine bakılmaksızın :

a) Litvanya’da doğan ve Türkiye Cumhuriyeti Hükümetine veya Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası’na ödenen faizler Litvanya vergisinden muaf tutulacaktır;

b) Türkiye’de doğan ve Litvanya Cumhuriyeti Hükümetine veya Litvanya Bankası’na ödenen faizler Türk vergisinden muaf tutulacaktır.

4. Bu maddede kullanılan “faiz” terimi, ipotek garantisine bağlı olsun olmasın veya borçlunun kazancına katılma hakkını tanıyan tanımın, her nevi alaktan doğan gelirleri ve özellikle kamu menkul kıymetleri ile tahvil veya borç senetlerinden elde edilen gelirler ile bunların prim ve ikramiyelerini ifade eder. Geç ödemelerden kaynaklanan gecikme cezaları bu maddenin amaçları bakımından faiz olarak nitelendirilmeyecektir.

5. Bir Âkit Devlet mukimi olan faiz lehdarı, faizin elde edildiği diğer Âkit Devlette yer alan bir işyeri vasıtasıyla ticarî faaliyette bulunursa veya bir Türkiye mukimi, Litvanya'da bulunan sabit yeri kullanarak Litvanya'da serbest meslek faaliyetinde bulunursa ve sözkonusu faizin ödendiği alacak ile bu işyeri veya sabit yer arasında etkin bir bağ bulunmaktaysa, 1 inci, 2 nci ve 3 üncü fıkrâ hükümleri uygulanmayacaktır. Bu durumda, olayına göre 7 nci veya 14 üncü madde hükümleri uygulanacaktır.

6. Bir Âkit Devletin bir mukimi tarafından ödenen faizin, o Âkit Devlette elde edildiği kabul olunacaktır. Bununla beraber, faiz ödeyen kişi, bir Âkit Devletin mukimi olsun veya olmasın, bir Âkit Devlette faiz ödemeye neden olan borç-alacak ilişkisiyle bağlantılı bir işyerine veya sabit yere sahip olduğunda ve faiz bu işyeri veya sabit yer tarafından yüklenildiğinde, sözkonusu faizin, işyerinin veya sabit yerin bulunduğu Âkit Devlette elde edildiği kabul olunacaktır.

7. Alacak karşılığında ödenen faizin miktarı, ödeyici ile gerçek lehdar arasında veya her ikisi ile bir başka kişi arasında var olan özel ilişki nedeniyle, böyle bir ilişkinin olmadığı durumlarda ödeyici ve lehdar arasında kararlaştırılacak miktarı aştığında, bu madde hükümleri yalnızca en son bahsedilen miktara uygulanacaktır. Bu durumda ilave ödeme, bu Anlaşmanın diğer hükümleri de dikkate alınarak, her bir Âkit Devletin mevzuatına göre vergilendirilecektir.

MADDE 12

GAYRİMADDÎ HAK BEDELLERİ

1. Bir Âkit Devlette doğan ve diğer Âkit Devletin bir mukimine ödenen gayrimaddî hak bedelleri, bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. Bununla beraber, sözkonusu gayrimaddî hak bedelleri elde edildikleri Âkit Devlette ve o Devletin mevzuatına göre de vergilendirilebilir; ancak, gayrimaddî hak bedelinin gerçek lehdarı diğer Âkit Devletin bir mukimi ise, bu şekilde alınacak vergi :

a) sınaî, ticarî ve bilimsel teçhizatın kullanım hakkı karşılığında ödenen gayrimaddî hak bedellerinin gayrisafî tutarının % 5'ini,

b) tüm diğer durumlardaki gayrimaddî hak bedellerinin gayrisafî tutarının % 10'unu aşamayacaktır.

3. Bu maddede kullanılan "gayrimaddî hak bedelleri" terimi, sinema filmleri ile radyo ve televizyon yayınlarında kullanılan filmler veya bantlar dahil olmak üzere edebî, sanatsal veya bilimsel her nevi telif hakkının, her nevi patentin, alameti farikanın, desen veya modelin, planın, gizli formül veya üretim yönteminin kullanımı veya kullanım hakkı veya sınaî, ticarî veya bilimsel tecrübe-ye dayalı bilgi birikiminin veya sınaî, ticaret veya bilimsel teçhizatın kullanımı veya kullanım hakkı karşılığında yapılan her türlü ödemeleri kapsar.

4. Bir Âkit Devlet mukimi olan gayrimaddî hak bedelinin gerçek lehdarı, sözkonusu bedelin elde edildiği diğer Âkit Devlette yer alan bir işyeri vasıtasıyla ticarî faaliyette bulunursa veya bir Türkiye mukimi Litvanya'da bulunan sabit bir yeri kullanarak serbest meslek faaliyetinde bulunursa ve sözkonusu bedelin ödendiği hak veya varlık ile bu işyeri veya sabit yer arasında etkin bir bağ bulunmaktaysa, bu maddenin 1 inci ve 2 nci fıkrâ hükümleri uygulanmayacaktır. Bu durumda, olayına göre 7 nci veya 14 üncü maddelerin hükümleri uygulanacaktır.

5. Bir Âkit Devletin bir mukimi tarafından ödenen gayrimaddî hak bedelinin, o Âkit Devlette elde edildiği kabul olunacaktır. Bununla beraber, gayrimaddî hak bedelinin ödeyen kişi, bir Âkit Devletin mukimi olsun veya olmasın, bir Âkit Devlette gayrimaddî hak bedelinin ödemeye neden olan hak veya varlık ile bağlantılı bir işyerine veya sabit yere sahip olduğunda ve gayrimaddî hak

bedeli bu işyeri veya sabit yer tarafından yüklenildiğinde, sözkonusu gayrimaddî hak bedelinin, işyerinin veya sabit yerin bulunduğu Âkit Devlette elde edildiği kabul olunacaktır.

6. Kullanım, hak veya bilgi karşılığında ödenen gayrimaddî hak bedelinin miktarı, ödeyici ile gerçek lehdar arasında veya her ikisi ile bir başka kişi arasında var olan özel ilişki nedeniyle, böyle bir ilişkinin olmadığı durumlarda ödeyici ile gerçek lehdar arasında kararlaştırılacak miktarı aştuğunda, bu madde hükümleri yalnızca en son bahsedilen miktara uygulanacaktır. Bu durumda ilave ödeme, bu Anlaşmanın diğer hükümleri de dikkate alınarak, her bir Âkit Devletin mevzuatına göre vergilendirilecektir.

MADDE 13

SERMAYE DEĞER ARTIŞ KAZANÇLARI

1. Bir Âkit Devlet mukimince, diğer Âkit Devlette yeralan ve 6 ncı maddede belirtilen gayrimenkul varlıkların veya değeri esas itibarıyla bu gayrimenkullerden kaynaklanan bir şirketin hisse senetlerinin elden çıkarılmasından sağlanan kazançlar, bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. Bir Âkit Devlet teşebbüsünün diğer Âkit Devlette sahip olduğu bir işyerine ait menkul varlıkların veya bir Âkit Devlet mukiminin diğer Âkit Devlette serbest meslek faaliyeti icra etmek üzere kullandığı sabit bir yere ait menkul varlıkların elden çıkarılmasından doğan kazançlar, bu işyerinin (yalnız veya tüm teşebbüsle birlikte) veya sabit yerin elden çıkarılmasından doğan kazanç da dahil olmak üzere, bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

3. Bir Âkit Devlet teşebbüsünce uluslararası trafikte işletilen gemi veya uçakların veya sözkonusu gemi veya uçakların işletilmesiyle ilgili menkul varlıkların elden çıkarılmasından sağlanan kazançlar, yalnızca bu Devlette vergilendirilecektir.

4. 1, 2 ve 3 üncü fıkralarda belirtilenlerin dışında kalan varlıkların elden çıkarılmasından doğan kazançlar, yalnızca elden çıkarmanın mukim olduğu Âkit Devlette vergilendirilecektir.

MADDE 14

SERBEST MESLEK FAALİYETLERİ

1. Bir Âkit Devlet mukiminin, serbest meslek faaliyeti veya bağımsız nitelikteki diğer faaliyetleri dolayısıyla elde ettiği gelir, bu kişi diğer Âkit Devlette faaliyetlerini icra etmek amacıyla sürekli kullanabileceği sabit bir yere sahip olmadığı sürece, yalnızca bu Devlette vergilendirilecektir. Kişinin, böyle bir sabit yere sahip olması durumunda gelir, yalnızca sözkonusu sabit yere atfedilebilen miktarla sınırlı olmak üzere, bu diğer Devlette vergilendirilebilir. Bir Âkit Devletin mukimi olan bir gerçek kişi böyle bir sabit yere sahip değilse, ancak diğer Âkit Devlette ilgili malî yıl içinde başlayan veya sona eren herhangi bir 12 aylık dönemde bir veya birkaç seferde toplam 183 gün veya daha fazla kalırsa bu kişinin bu diğer Devlette düzenli olarak yararlandığı bir sabit yere sahip olduğu kabul edilecek ve bu diğer Devlette icra edilen yukarıda bahsedilen faaliyetlerinden elde edilen gelirler bu sabit yere atfedilebilecektir.

2. "Serbest meslek faaliyetleri" terimi, özellikle bağımsız olarak yürütülen bilimsel, edebî, sanatsal, eğitici veya öğretici faaliyetleri, bunun yanısıra doktorların, avukatların, mühendislerin, mimarların, dişçilerin ve muhasebecilerin bağımsız faaliyetlerini kapsamına alır.

MADDE 15

BAĞIMLI FAALİYETLER

1. 16, 18, 19 ve 20 ncı maddelerin hükümleri saklı kalmak üzere, bir Âkit Devlet mukiminin bir hizmet dolayısıyla elde ettiği ücret, maaş ve diğer benzeri gelirler, bu hizmet diğer Âkit Devlet-

te ifa edilmedikçe, yalnızca bu Devlette vergilendirilecektir. Hizmet diğer Devlette ifa edilirse, bu-
radan elde edilen sözkonusu gelir bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. 1 inci fıkra hükümlerine bakılmaksızın, bir Âkit Devlet mukiminin diğer Âkit Devlette ifa
ettiği bir hizmet dolayısıyla elde ettiği gelir, eğer :

a) Gelir elde eden kişi, diğer Devlette ilgili malî yıl içinde başlayan veya biten herhangi bir
oniki aylık dönemde bir veya bir kaç seferde toplam 183 günü aşmamak üzere kalırsa, ve

b) Ödeme, diğer Devletin mukimi olmayan bir işveren tarafından veya böyle bir işveren adı-
na yapılırsa, ve

c) Ödeme, işverenin diğer Devlette sahip olduğu bir işyerinden veya sabit yerden yapılmazsa
yalnızca ilk bahsedilen Devlette vergilendirilecektir.

3. Bu maddenin önceki hükümlerine bakılmaksızın, bir Âkit Devletin bir teşebbüstünce ulus-
lararası trafikte işletilen bir gemi veya uçakta ifa edilen bir hizmet dolayısıyla elde edilen gelir bu
Devlette vergilendirilebilir.

MADDE 16

MÜDÜRLERE YAPILAN ÖDEMELER

Bir Âkit Devlet mukiminin, diğer Âkit Devlet mukimi olan bir şirketin yönetim kurulu veya
denetim kurulu üyesi olması dolayısıyla elde ettiği ücret ve diğer benzeri ödemeler, bu diğer Dev-
lette vergilendirilebilir.

MADDE 17

SANATÇI VE SPORCULAR

1. 14 ve 15 inci maddelerin hükümlerine bakılmaksızın, bir Âkit devlet mukimi olan tiyatro,
sinema, radyo veya televizyon sanatçısı gibi bir sanatçının veya bir müzisyenin ya da bir sporcunun
diğer Âkit Devlette icra ettiği şahsî faaliyetleri dolayısıyla elde ettiği gelir, bu diğer Devlette vergi-
lendirilebilir.

2. Bir sanatçının ya da sporcunun icra ettiği şahsî faaliyetlerden doğan gelir, sanatçının veya
sporcunun kendisine değil de bir başkasına yönelirse, bu gelir 7, 14 ve 15 inci maddelerin hüküm-
leriyle bağlı kalmaksızın, sanatçı ya da sporcunun faaliyetlerinin icra edildiği Âkit Devlette ver-
gilendirilebilir.

3. Bir sanatçı veya sporcunun bir Âkit Devlette icra ettiği faaliyetler dolayısıyla elde ettiği ge-
lire bu Devlette yapılan ziyaretin tamamen veya önemli ölçüde Âkit Devletlerden birinin veya iki-
sinin kamusal fonlarından desteklenmesi halinde 1 ve 2 nci fıkra hükümleri uygulanmayacaktır.
Böyle bir durumda sözkonusu gelir yalnızca sanatçı veya sporcunun mukim olduğu Âkit Devlette
vergilendirilebilecektir.

MADDE 18

EMEKLİ MAAŞLARI

1. 19 uncu maddenin 1 inci fıkrası hükümleri saklı kalmak üzere, bir Âkit Devlet mukimine
geçmiş çalışmalarının karşılığında ödenen emekli maaşları ve diğer benzeri ödemeler yalnızca bu
Devlette vergilendirilebilecektir. Bu hüküm aynı zamanda, bir Âkit Devlet mukimine yapılan dü-
zenli ödemelere de uygulanacaktır.

2. "Düzenli ödeme" terimi, tam veya yeterli bir karşılık ödeme yükümlülüğünün yerine geti-
rilmesi için bir gerçek kişiye ömür boyu veya sınırlandırılmış veya sınırlandırılabilir bir süre için-

de, belirli zamanlarda dönemsel olarak, para veya para ile ölçülebilir bir menfaat şeklinde belirlenmiş ödenecek toplam bir meblağı ifade eder.

MADDE 19

KAMU HİZMETİ

1. Bir Âkit Devletin kendisine veya mahallî idaresine bir gerçek kişi tarafından verilen hizmetler karşılığında, bu Devlet veya idare tarafından yapılan ücret, maaş ve diğer benzeri ödemeler ve emekli maaşları yalnızca bu Devlette vergilendirilebilecektir.

2. Bir Âkit Devletin kendisi veya mahallî idaresi tarafından yürütülen ticarî faaliyetlerle bağlantılı hizmetler karşılığında yapılan ücret, maaş ve diğer benzeri ödemeler ile emekli maaşlarına 15, 16, 17 ve 18 inci madde hükümleri uygulanacaktır.

MADDE 20

ÖĞRENCİLER, PROFESÖRLER VE ARAŞTIRMACILAR

1. Bir Âkit Devleti ziyareti sırasında veya ziyaretinden hemen önce diğer Âkit Devletin mukimi durumunda olan ve ilk bahsedilen Devlette öğrenim veya meslekî eğitim amacıyla bulunan bir öğrenci, meslekî eğitim gören kişi veya stajyere geçimini, öğrenimini veya meslekî eğitimini sağlamak amacıyla bu Devlet dışındaki kaynaklardan yapılan ödemeler bu Devlette vergilendirilmeyecektir.

2. Bir Âkit Devleti, bir üniversite, yüksek okul veya diğer tanınmış eğitim kuruluşunda öğretim veya araştırma yapmak amacıyla ziyaret eden ve bu ziyareti sırasında veya hemen öncesinde diğer Âkit devletin mukimi olan bir gerçek kişinin ilk ziyaret tarihinden itibaren iki yılı aşmayan bir dönem için sözkonusu öğretim veya araştırma karşılığında elde ettiği her türlü ücretler, bu Devletin dışındaki kaynaklardan elde edilmesi koşulu ile ilk bahsedilen Devlette vergiden istisna edilecektir.

3. Sözkonusu araştırma faaliyetinin kamu yararına değil de, esas olarak belirli bir kişi veya kişilerin özel menfaati için yapılması halinde, bu faaliyetlerden elde edilen gelire bu maddenin 2 nci fıkrası hükümleri uygulanmayacaktır.

MADDE 21

DİĞER GELİRLER

1. Bir Âkit Devlet mukiminin, nerede doğarsa doğsun, bu Anlaşmanın daha önceki maddelerinde belirtilmeyen gelir unsurları, yalnızca bu Devlette vergilendirilecektir.

2. 6 ncı maddenin 2 nci fıkrasında tanımlanan gayrimenkul varlıklardan elde edilen gelir hariç olmak üzere, bir Âkit devlet mukimi olan sözkonusu gelirin lehdarı, diğer Âkit Devlette yer alan bir işyeri vasıtasıyla ticarî faaliyette bulunursa veya bir Türkiye mukimi Litvanya'da bulunan bir sabit yerden serbest meslek faaliyeti icra ederse ve sözkonusu işyeri ya da sabit yer ile geliri doğuran hak veya varlık arasında önemli bir bağ bulunmakta ise bu gelire 1 inci fıkrası hükümleri uygulanmayacaktır. Bu durumda olayına göre, 7 nci veya 14 üncü madde hükümleri uygulanacaktır.

MADDE 22

ÇİFTE VERGİLENDİRMENİN ÖNLENMESİ

1. Litvanya mukimleri için çifte vergilendirme aşağıdaki şekilde önlenecektir :

Bir Litvanya mukimi, bu madde hükümlerine göre Türkiye'de vergilendirilebilen bir gelir elde ettiğinde, Litvanya, kendi içi mevzuatında daha avantajlı bir uygulama sözkonusu olmadığı sürece, bu mukimin gelirine ilişkin vergiden, Türkiye'de ödenen gelir vergisine eşit bir tutarın mahsubuna müsaade edecektir.

Bununla birlikte, sözkonusu mahsup, Türkiye'de vergilendirilebilir gelire atfedilebilen, mahsuptan önce Litvanya'da hesaplanan gelir vergisi miktarını aşmayacaktır.

2. Türkiye mukimleri için çifte vergilendirme aşağıdaki şekilde önlenecektir :

a) Bir Türkiye mukimi, (b) bendinde kavranan gelirler hariç olmak üzere, bu Anlaşma hükümlerine göre Litvanya'da vergilendirilebilen bir gelir elde ettiğinde, Türkiye, bu geliri vergiden muaf tutacak; ancak, bu kişinin geriye kalan gelirine ilişkin vergiyi hesaplarken, muaf tutulan geliri vergiden muaf değilmiş gibi dikkate alarak bir vergi oranı uygulayabilecektir.

b) Bir Türkiye mukimi, bu Anlaşmanın 10, 11 ve 12 nci maddelerine göre Litvanya'da vergilendirilebilen bir gelir elde ettiğinde, Türkiye, bu kişinin gelirine isabet eden vergiden, Litvanya'da ödenen vergiye eşit bir tutarın mahsubuna müsaade edecektir.

Bununla birlikte sözkonusu mahsup, Litvanya'da vergilendirilebilir gelir için, mahsuptan önce hesaplanan vergi miktarını aşmayacaktır.

MADDE 23

AYRIM YAPILMAMASI

1. Bir Âkit Devletin vatandaşları, diğer Âkit Devlette, bu diğer Devletin vatandaşlarının aynı koşullarda karşı karşıya kaldıkları veya kalabilecekleri vergilemeden ve buna bağlı mükellefiyetlerden, özellikle mukimlik yönünden, değişik veya daha ağır bir vergilemeye ve buna bağlı mükellefiyetlere tabi tutulmayacaklardır. Bu hüküm aynı zamanda, 1 inci madde hükümleri ile bağlı kalınmaksızın, Âkit Devletlerden birinin veya ikisinin de mukimi olmayan kişilere de uygulanacaktır.

2. 10 uncu maddenin 4 üncü fıkrası hükümleri saklı kalmak üzere, bir Âkit Devlet teşebbüsünün diğer Âkit Devlette sahip olduğu bir işyeri, bu diğer Devlette, bu diğer Devletin aynı faaliyetleri yürüten teşebbüslerine göre daha az lehe bir vergileme ile karşı karşıya kalmayacaktır. Bu hüküm bir Âkit Devletin kendi mukimlerine şahsi veya ailevi durumları dolayısıyla uyguladığı şahsi indirimleri, vergi ve matrah indirimlerini diğer Âkit Devlet mukimlerine de uygulamak zorunda olduğu yönünde anlaşılacaktır.

3. 9 uncu maddenin 1 inci fıkrası, 11 inci maddenin 7 nci fıkrası veya 12 nci maddenin 6 ncı fıkrası hükümlerinin uygulanacağı haller hariç olmak üzere, bir Âkit Devlet teşebbüsünce diğer Âkit Devletin bir mukimine ödenen faiz, gayrimaddî hak bedeli ve diğer ödemeler, sözkonusu teşebbüsün vergilendirilebilir kazancının belirlenmesinde, bu ödemeler aynı koşullarda ilk bahsedilen Devletin bir mukimine yapılmış gibi indirilebilir.

4. Bir Âkit Devletin, diğer Âkit Devletin bir veya birkaç mukimi tarafından, doğrudan veya dolaylı olarak, kısmen veya tamamen sermayesine sahip olunan veya kontrol edilen teşebbüsleri, ilk bahsedilen Devlette, bu Devletin benzeri teşebbüslerinin tabi oldukları veya olabilecekleri vergilemeden veya buna bağlı mükellefiyetlerden değişik veya daha ağır vergilemeye ve buna bağlı mükellefiyetlere tabi tutulmayacaklardır.

5. Bu madde hükümleri, bu Anlaşma kapsamındaki vergilere uygulanacaktır.

MADDE 24

KARŞILIKLI ANLAŞMA USULÜ

1. Bir kişi, Âkit Devletlerden birinin veya her ikisinin işlemlerinin kendisi için bu Anlaşma hükümlerine uygun düşmeyen bir vergileme yarattığı veya yaratacağı kanaatine vardığında, bu Devletlerin iç mevzuatlarında öngörülen müracaat usulleriyle bağlı kalınmaksızın, durumu mukimi olduğu Âkit Devletin yetkili makamına veya durumu 23 üncü maddenin 1 inci fıkrasına uygun düşerse, vatandaşı olduğu Âkit Devletin yetkili makamına arzedebilir. Sözkonusu müracaat, Anlaşma hükümlerine aykırı düşen vergilemenin bildirimini takip eden üç yıl içinde yapılmalıdır.

2. Sözkonusu yetkili makam, itirazı haklı bulmakla beraber kendisi tatminkâr bir çözüme ulaşmadığı takdirde, Anlaşmaya ters düşen bir çifte vergilendirmeyi önlemek amacıyla, diğer Âkit Devletin yetkili makamıyla karşılıklı anlaşmaya gayret sarfedecektir. Varılan Anlaşma, Âkit Devletlerin iç hukukundaki zaman sınırlamalarına bağlı kalmaksızın uygulanacaktır.

3. Âkit Devletlerin yetkili makamları, Anlaşmanın yorumundan veya uygulanmasından kaynaklanan her türlü güçlüğü veya tereddütü karşılıklı anlaşmayla çözmek için gayret göstereceklerdir. Yetkili makamlar aynı zamanda, Anlaşmada ele alınmayan durumlardan kaynaklanan çifte vergilendirmenin ortadan kaldırılması için de birbirlerine danışabilirler.

4. Âkit Devletlerin yetkili makamları, bundan önceki fıkralarda belirtilen hususlarda anlaşmaya varabilmek için birbiriyle doğrudan doğruya ya da kendilerinden veya temsilcilerinden oluşan bir ortak komisyon vasıtasıyla haberleşebilirler.

MADDE 25

BİLGİ DEĞİŞİMİ

1. Âkit Devletlerin yetkili makamları, bu Anlaşma hükümlerinin uygulanması için gerekli olan bilgileri veya Anlaşma ile uyumsuzluk göstermediği sürece, Anlaşma kapsamına giren vergiler ile ilgili iç mevzuat hükümlerinin yürütülmesi için gerekli olan bilgileri değişime tabi tutacaklardır. Bilgi değişimi 1 inci maddeyle sınırlı değildir. Bir Âkit Devlet tarafından alınan her türlü bilgi, o Devletin kendi iç mevzuatı çerçevesinde elde ettiği bilgiler gibi gizli tutulacak ve yalnızca bu Anlaşmada belirtilen vergilerin tahakkuk veya tahsilleri veya cebri icra ya da cezasıyla ve bu hususlardaki şikâyet ve itirazlara bakmakla görevli kişi veya makamlara (adlî makamlar ve idarî kuruluşlar dahil) verilebilecektir. Bu kişi veya makamlar sözkonusu bilgileri yalnızca bu amaçlar doğrultusunda kullanacaklardır. Bu kişi veya makamlar sözkonusu bilgileri mahkeme duruşmalarında veya adlî kararlar alınırken açıklayabilirler.

2. 1 inci fıkra hükümleri, hiçbir surette bir Âkit Devleti :

- a) Kendisinin veya diğer Âkit Devletin mevzuatına veya idarî uygulamalarına uymayacak idarî önlemler alma;
 - b) Kendisinin veya diğer Âkit Devletin mevzuatı veya normal idarî işlemleri çerçevesinde elde edilemeyen bilgileri sunma;
 - c) Herhangi bir ticarî, sınaî, meslek sırrı veya ticarî işlemi aleni hale getiren bilgileri veya aleniyeti kamu düzenine aykırı düşen bilgileri verme
- yükümlülüğü altına sokacak şekilde yorumlanamaz.

MADDE 26

DİPLOMAT HÜVİYETİNDEKİ MEMURLAR VE KONSOLOSLUK MEMURLARI

Bu Anlaşma hükümleri, diplomat hüviyetindeki memurlar veya konsolosluk memurlarının uluslararası hukukun genel kuralları veya özel anlaşma hükümleri uyarınca yararlandıkları malî ayrıcalıkları etkilemeyecektir.

MADDE 27

YÜRÜRLÜĞE GİRME

1. Âkit Devletlerin Hükümetleri, bu Anlaşmanın yürürlüğe girmesi için gerekli anayasal koşullar tamamlandığında birbirlerine bildireceklerdir.

2. Bu Anlaşma 1 inci fıkrada bahsedilen bildirimlerden sonuncusunun alındığı tarihte yürürlüğe girecektir ve hükümleri Âkit Devletlerin ikisinde de;

a) Kaynakta tevkif edilen vergiler yönünden, Anlaşmanın yürürlüğe girdiği yılı izleyen takvim yılının Ocak ayının birinci günü veya daha sonra ödenen veya borçlanılan gelirler için;

b) Diğer vergiler yönünden, Anlaşmanın yürürlüğe girdiği yılı izleyen takvim yılının Ocak ayının birinci günü veya daha sonra başlayan vergilendirme yıllarına ilişkin vergiler için;

hüküm ifade edecektir.

MADDE 28

YÜRÜRLÜKTEN KALKMA

Bu Anlaşma, bir Âkit Devlet tarafından feshedilinceye kadar yürürlükte kalacaktır. Âkit Devletlerden her biri, herhangi bir takvim yılının sonundan en az altı ay önce diplomatik yollardan fesih ihbarnamesi vermek suretiyle Anlaşmayı feshedebilir. Bu durumda Anlaşma :

a) Kaynakta tevkif edilen vergiler yönünden, fesih ihbarnamesinin verildiği yılı izleyen takvim yılının Ocak ayının birinci günü veya daha sonra ödenen veya borçlanılan gelirler için;

b) Diğer vergiler yönünden, fesih ihbarnamesinin verildiği yılı izleyen takvim yılının Ocak ayının birinci günü veya daha sonra başlayan vergilendirme yıllarına ilişkin vergiler için

hüküm ifade etmeyecektir.

BU HUSUSLARI TEYİDEN, aşağıda imzaları bulunan tam yetkili temsilciler, bu Anlaşmayı imzaladılar.

Türk, Litvanya ve İngiliz dillerindeki nüshalarda, her üç metin de aynı derecede geçerli olmak üzere, 24 Kasım 1998 tarihinde, Ankara' da düzenlenmiştir. Metinler arasında farklılık olması halinde, İngilizce metin geçerli olacaktır.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA

Zekeriya TEMİZEL
Maliye Bakanı

LİTVANYA CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA

Algirdas SAUDARGAS
Dışişleri Bakanı

PROTOKOL

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Litvanya Cumhuriyeti Hükümeti arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olam Anlaşmasının (bundan sonra Anlaşma olarak bahsedilecektir.) imzalanması sırasında, imzalayan taraflar aşağıdaki hükümlerin Anlaşmanın ayrılmaz bir parçasını oluşturduğu hususunda anlaşmaya varmışlardır.

1. 6 ncı veya 13 üncü madde ile ilgili olarak :

Bir gayrimenkul varlık iktisabına yönelik gayrimenkulün sahibi tarafından verilen opsiyon veya benzeri haktan elde edilen gelir veya kazanç, eğer bu gelir veya kazanç doğrudan doğruya veya dolaylı olarak bu varlığın sahibi tarafından elde ediliyorsa gayrimenkul varlığın bulunduğu Âkit Devlette vergilendirilebileceği hususu üzerinde anlaşılmıştır.

2. 7 nci maddenin 3 üncü fıkrası ile ilgili olarak :

Bir Âkit devlet tarafından indirimine müsaade edilen giderlerin sadece işyerinin faaliyeti ile doğrudan ilgili indirilebilir giderleri içereceği hususu üzerinde anlaşılmıştır.

3. 8 inci maddenin 1 inci fıkrası ile ilgili olarak :

Bu maddenin amaçları yönünden, bir Âkit devlet teşebbüsünün uluslararası trafikte uçak veya gemi işletmeciliğinden elde ettiği kazançlar, 1 inci fıkrâ hükümlerinin uygulandığı kazançlar arızı olarak elde ediliyor olmak kaydıyla konteynerlerin kiralanması veya kullanımından elde edilen kazancı da içerecektir.

4. 24 üncü maddenin 2 nci fıkrası ile ilgili olarak :

Türkiye yönünden mükellefin, karşılıklı anlaşmanın sonuçlandırılmasından doğan iadeyi vergi idaresinin kendisini karşılıklı anlaşma sonucundan haberdar etmesinden itibaren 1 yıl içerisinde talep etmek zorunda olduğu hususu üzerinde anlaşılmıştır.

BU HUSUSLARI TEYİDEN, aşağıda imzaları bulunan tam yetkili temsilciler, bu Protokol'ü imzaladılar.

Türk, Litvanya ve İngiliz dillerindeki nüshalarda, her üç metin de aynı derecede geçerli olmak üzere, 24 Kasım 1998 tarihinde, Ankara' da düzenlenmiştir. Metinler arasında farklılık olması halinde, İngilizce metin geçerli olacaktır.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA

Zekeriya TEMİZEL
Maliye Bakanı

LİTVANYA CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA

Algirdas SAUDARGAS
Dışişleri Bakanı

